

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

Naučné stezky v cestovním ruchu Písecka

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Radim Koreš

2013

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Radim KOREŠ
Osobní číslo: E10299
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání
Název tématu: Naučné stezky v cestovním ruchu Písecka
Zadávající katedra: Katedra obchodu a cestovního ruchu

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnocení současného stavu využití naučných stezek ve vybrané oblasti. Dokumentace naučných stezek ve vybrané oblasti. Zhodnocení vztahu návštěvníků k naučným stezkám. Návrhy optimalizace využití naučných stezek ve vybrané oblasti.

Metodický postup:

1. Studium literatury
2. Sběr a utřídění sekundárních a primárních dat
3. Analýza nabídky a poptávky
4. Návrh témat k optimalizaci

Rámcová osnova:

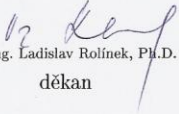
1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Výsledky. 5. Návrhy optimalizace využití naučných stezek. 6. Závěr. 7. Seznam pramenů a použité literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná
Seznam odborné literatury:

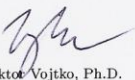
Goeldner, Ch. R., Ritchie, J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. 11th Edition. New York: Wiley, 2008.
Horner, S., Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003.
Mariot, P. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: Akadémia, 1983.
Ritchie, J. R. B., Crouch, G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. Oxon: Cabi Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2012
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. dubna 2013

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
L.S.
Studentská 13 (20)
370 05 České Budějovice

Ing. Viktor Vojtko, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Naučné stezky v cestovním ruchu Písecka vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

Radim Koreš

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu práce RNDr. Josefu Navrátilovi Ph.D za poskytnutí pracovních materiálů na webových stránkách „Studijní opory“, za vedení a ochotnou spolupráci a cenné zkušenosti.

OBSAH

1	ÚVOD A CÍL PRÁCE.....	3
1.1	Dílčí cíle a hypotézy:	3
2	PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	4
2.1	Cestovní ruch a jeho systém	4
2.1.1	Vymezení pojmu cestovní ruch.....	4
2.1.2	Typologie cestovního ruchu	5
2.1.3	Systém cestovního ruchu.....	6
2.2	Předpoklady cestovního ruchu	7
2.3	Účastník cestovního ruchu	9
2.4	Naučné stezky.....	10
2.5	Vybraná oblast.....	11
3	METODIKA	13
3.1	Data a metody.....	13
3.1.1	Naučné stezky - trasování	13
3.1.2	Naučné stezky – informační tabule	14
3.1.3	Projekt optimalizace.....	15
4	ŘEŠENÍ A VÝSLEDKY	16
4.1	Analýzy nabídky naučných stezek	16
4.1.1	Naučná stezka Řežabinec	16
4.1.2	Naučná stezka Po stopách permoníků ze Zlaté hory.....	19
4.1.3	Naučná stezka Na břehu Blanice.....	22
4.1.4	Naučná stezka Zelendárky	25
4.1.5	Naučná stezka Hůrky	28
4.1.6	Naučná stezka Cesta drahokamů.....	31

4.1.7	Naučná stezka Od Ptáčkovny k Živci	34
4.1.8	Nabídka naučných stezek ve sledované oblasti	36
5	VTAH NÁVŠTĚVNÍKŮ K NAUČNÝM STEZKÁM	39
6	NÁVRH PROJEKT	42
6.1	Úvodní informace	42
6.2	Cíl projektu	42
6.3	Zadavatel projektu a zdroje financování	42
6.3.1	Zadavatel projektu	42
6.3.2	Zdroje financování	43
6.3.3	Lokalizace projektu	43
6.4	Management projektu	43
6.4.1	Členové projektového týmu	44
6.4.2	Výběr dodavatelů	44
6.5	Technická část projektu	44
6.6	Finanční část projektu	45
6.7	Harmonogram projektu	46
7	ZÁVĚR	47
8	SUMMARY	48
9	SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY	49
10	SEZNAM TABULEK	
11	SEZNAM OBRÁZKŮ	

1 ÚVOD A CÍL PRÁCE

Dnes již můžeme s jistotou říci, že cestovní ruch patří mezi klíčová odvětví rozvinutých tržních ekonomik. Podle posledních trendů můžeme usuzovat, že cestovní ruch bude mít stále rostoucí tendence i do budoucna. S rostoucím zájmem o produkty cestovního ruchu se rozšiřuje i nabídka produktů a destinací. Účastníci cestovního ruchu hledají takové destinace, které jsou schopny uspokojit jejich potřeby.

V posledních letech tráví své dovolené čeští návštěvníci v České republice a podle odborníků bude tento trend narůstat. Mezi nejoblíbenější destinace pro trávení dovolené patří jižní Morava, Krkonoše i jižní Čechy (BYZNYS.IHNED.CZ, 1996-2013). Jižní Čechy nabízejí návštěvníkům i aktivní způsob trávení dovolené, např. - pěší turistiku, cykloturistiku, agroturistiku, sjezdové a běžecké lyžování i návštěvu kulturních památek.

Naučné stezky do jisté míry zatraktivňují danou destinaci. Účelem naučných stezek je nabízet nenásilnou formou informace o kulturních nebo přírodních zajímavostech v okolí.

Hlavním cílem práce je zhodnocení současného stavu využití naučných stezek ve vybrané oblasti Písecka. S tím souvisí i dokumentace naučných stezek a jejich charakteristika. Zhodnocení vztahu návštěvníků k naučným stezkám a také návrh optimalizace ke zvýšení atraktivnosti naučných stezek.

1.1 Dílčí cíle a hypotézy:

C1: Dokumentace naučných stezek ve vybrané oblasti.

H1.1: Naučné stezky ve vybraném území se liší svými geografickými charakteristikami.

C2: Zhodnocení vztahu návštěvníků k naučným stezkám.

H2.1: Existují rozdíly v postojích k atributům naučných stezek mezi návštěvníckými segmenty.

C3: Návrhy optimalizace využití naučných stezek ve vybrané oblasti.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti optimalizace využití naučných stezek.

2 PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

2.1 Cestovní ruch a jeho systém

2.1.1 Vymezení pojmu cestovní ruch

Cestovní ruch je neodmyslitelnou součástí moderní společnosti, v rámci toho se každoročně dává do pohybu velké množství lidí, kteří převážně ve volném čase cestují mimo své stálé bydliště. Účely cestování mohou být různé např. rekreace, poznání, setkání s lidmi a další (Indrová et al., 2004, s. 7).

Definice cestovního ruchu, podle Goeldner a Ritchie (2009, s. 6), je soubor procesů, aktivit vycházející ze vztahu mezi turisty, dodavateli služeb cestovního ruchu, hostitelskými státy, hostitelskou společností a okolního prostředí, které jsou zapojeny do získávání návštěvníků cestovního ruchu.

Podle Horner a Swarbrooke je obecně cestovní ruch uváděn jako krátkodobí přesun lidí na jiná místa, a to na území, jež není jejich obvyklým místem pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Takto napsaná definice však nezahrnuje všechny aspekty a plně nevystihuje podstatu cestovního ruchu. Jako příklad můžeme uvést lukrativní oblast služebních cest, kde hlavní náplní cesty není zábava ale práce. Též není snadné určit, jakou vzdálenost musí člověk urazit či kolik nocí musí přenocovat mimo trvalé bydliště, abychom jej mohli označit za turistu.

Stejně tak může být cestovní ruch definován jako světový průmysl v odvětví cestování, hotelů, dopravy a dalších komponent, včetně propagace sloužící potřebám a přáním cestovatelů. Dnes dostává pojem cestovní ruch nový význam, a to především v národním hospodářství. Cestovní ruch hraje důležitější roli v obchodní bilanci v porovnání s celkovou peněžní hodnotou produktu cestovního ruchu. Zde příjmy od zahraničních návštěvníků představují skutečný produkt cestovního ruchu. Pak tedy můžeme cestovní ruch nazvat “neviditelným“ exportem (Goeldner a Ritchie, 2009, s. 616).

Výkladový slovník cestovního ruchu definuje cestovní ruch ve vztahu k účastníkovi jako komplexní společenský jev, tvořen souhrnem aktivit účastníků cestovního ruchu. Pokud se na definici podíváme z pohledu poskytovatelů produktů cestovního ruchu, tak je to: „*souhrn procesů budování provozování zařízení se službami pro účastníky*

cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a rekreace místní komunity“ (Pásková & Zelenka, 2002, s. 45).

Čertík ve své literatuře vymezuje pojem cestovního ruchu, jako mnohooborové odvětví zahrnující dopravu, turistická zařízení poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kancelářů, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu související s cestovním ruchem. Odvětví cestovního ruchu patří k nejvýznamnějším složkám národních ekonomik. Podle údajů Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) je cestovní ruch největším zaměstnavatelem ze všech odvětví světové ekonomiky (Čertík et al., 2001, s. 20).

2.1.2 Typologie cestovního ruchu

Ač byl cestovní ruch vymezován jen v obecné rovině, tak v odborné literatuře se můžeme setkat s nejrůznějším členěním cestovního ruchu v závislosti na tom, jak se konkrétně projevuje v reálném světě ať na straně poptávky nebo na straně nabídky. Nejčastější členění cestovního ruchu je na formy a druhy (Malá et al., 2002, s. 15).

Konkrétní praxe však ukazuje nejednoznačnost dělení podle druhů a forem. V odborných publikacích můžeme najít zásadní odlišnosti v posuzování druhů a forem cestovního ruchu. Z tohoto důvodu Indrová (Indrová, 2004, s. 17) upouští od nejednoznačného členění na druhy a formy a přiklání se ke společnému typu kritéria cestovního ruchu a to k jevové formě. Ta umožní lépe charakterizovat motivy účastníka cestovního ruchu, a také určit způsob realizace cestovního ruchu i účinky, které cestovní ruch přináší pro společnost i jednotlivce.

Členění cestovního ruchu podle Malé (Malá et al., 2002, s. 15):

- Podle převažující motivace účasti na cestovním ruchu: rekreační cestovní ruch, cestovní ruch s náboženským zaměřením, kulturně poznávací cestovní ruch, cestovní ruch zaměřený na vzdělání, zdravotně orientovaný cestovní ruch, společenský cestovní ruch, sportovně orientovaný cestovní ruch, cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí, cestovní ruch zaměřený na

dobrodružné motivy a v neposlední řadě cestovní ruch zaměřený na profesní motivy (obchodní, kongresový, incentivní cestovní ruch, cestovní ruch veletrhů a výstav).

- Podle místa realizace: domácí cestovní ruch, zahraniční cestovní ruch, mezinárodní cestovní ruch.
- Podle platební bilance státu: zahraniční cestovní ruch aktivní, zahraniční cestovní ruch pasivní.
- Podle délky pobytu účastníků: krátkodobí, dlouhodobí.
- Podle způsobu zabezpečení cesty: organizovaný, neorganizovaný.
- Podle počtu účastníků: individuální, skupinový.
- Podle způsobu financování: komerční, sociální.
- Podle věku účastníků: cestovní ruch dětí (do 15 let), mládeže (15-24 let), seniorů, cestovní ruch rodin s dětmi.
- Podle prostředí pobytu: městský cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, lázeňský cestovní ruch, cestovní ruch ve střediscích cestovního ruchu.

2.1.3 Systém cestovního ruchu

Systém cestovního ruchu je otevřený systém v důsledku jeho vztahů k vnějšímu prostředí (Vystoupil, 2006, s. 8). Cestovní ruch je ovlivňován mnoha faktory působící na jeho systém. Tyto vlivy označujeme jako globální prostředí neboli makroprostředí (Ritchie & Crouch, 2003, s. 62-66).

Makroprostředí:

- Ekonomické prostředí – ovlivňuje cestovní ruch na globální úrovni, např. ekonomický růst nebo ekonomická recese), který má vliv na úspěšnost destinace.
- Technologické prostředí – toto prostředí má významný vliv ve vývoji nových technologií především v dopravě (rychlost, kapacita, bezpečnost) a v softwarových technologiích (vývoj informačních, finančních a ubytovacích systémů).
- Ekologické prostředí – především klimatické změny (globální oteplování, řídnutí ozonové vrstvy, znečištění ovzduší).

- Politické prostředí – faktory ovlivňující celosvětové události jako je omezení zbrojení, dohody o volném obchodu; na druhé straně jsou zde faktory, které mohou negativně ovlivňovat cestovní ruch jako je migrace nebo šíření chorob.
- Demografické prostředí – přináší pro cestovní ruch některé významné příležitosti ale i ohrožení např. stárnutí populace především v rozvinutých zemích nebo zvyšování vzdělanosti.

Mikroprostředí:

Na rozdíl od samotné destinace mikroprostředí začleňuje další subjekty, které utvářejí průmysl cestovního ruchu (Ritchie & Crouch, 2003, s. 66).

Subjekty systému cestovního ruchu patří (Ritchie & Crouch, 2003, s. 66-68).

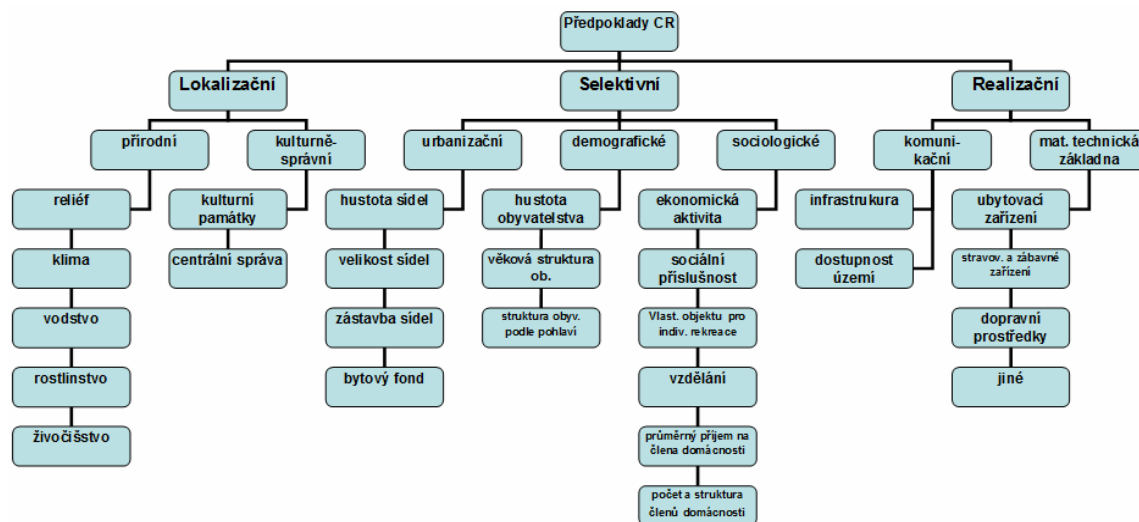
- Dodavatelé – poskytují základní prvky návštěvníkům.
- Zprostředkovatelé – spojovací článek mezi dodavatelem a návštěvníkem skrze marketingové cesty cestovního ruchu, patří sem: cestovní kanceláře, plánovači meetingů, internet.
- Zákazníci – cestovatelé a turisté.
- Konkurenti – mezi jednotlivými destinacemi.
- Vnitřní prostředí destinace – destinace by měla vystupovat jako celek k dosažení své konkurenceschopnosti.
- Veřejnost – destinace by měla dbát na dobré vztahy s touto skupinou, která na ni dokáže kladně či záporně působit. Do této skupiny patří: media, ministerstva, široká veřejnost, místní obyvatelé, finanční instituce, veřejná sdružení a organizovaná pracovní síla.

2.2 Předpoklady cestovního ruchu

„Předpoklady cestovního ruchu rozumíme souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu“ (Pásková & Zelenka, 2002, s. 231). Podle funkčně-chronologického dělení můžeme předpoklady cestovního ruchu členit na selektivní, lokalizační a realizační (Pásková & Zelenka, 2002, s. 232 podle Mariot, 1983).

Aby se cílová oblast stala cílovou destinací, musí mít určité základní prvky, které motivují návštěvníka k výběru dané destinace. Mezi tyto prvky patří: fyzická geografie a klima, kultura, historie, soubor aktivit, zvláštní události, zábava a další (Ritchie & Crouch 2003, s. 68-69).

Obrázek 1 Funkčně-chronologické složení předpokladů cestovního ruchu

Zdroj: Mariot, 1983, s. 88.

S podobným členěním se setkáváme i u Hrali (Hrala, 2001, s. 12-15), který se odlišuje v určitých částech. Mariot rozděluje selektivní faktory na urbanizační, demografické a sociologické a Hrala na objektivní a subjektivní faktory.

S odlišným členěním se setkáváme u Hladké (Hladká 1997, s. 21-22), která předpoklady cestovního ruchu člení na:

- přírodní předpoklady – terén, nadmořská výška, klimatické podmínky, vegetace, vodstvo, přírodní zvláštnosti,
- kulturně-historické předpoklady – architektura, lidové umění, tradice, významná místa
- materiálně-technické předpoklady – dopravní, ubytovací, stravovací zařízení; sportovně rekreační zařízení kulturní zařízení,
- ekonomické a organizační předpoklady – jelikož je cestovní ruch provázán s dalšími odvětvími je zapotřebí koordinovat jejich činnost. To klade nároky na věcnou, časovou a místní spolupráci s poskytováním služeb.
- personální předpoklady – pracovníci v cestovním ruchu.

2.3 Účastník cestovního ruchu

Podle definice Pásková & Zelenka (Pásková & Zelenka, 2002, s. 301) je účastník cestovního ruchu každý člověk, který pobývá na místě mimo své bydliště avšak jen na přechodnou dobu. Motivem cesty účastníka není výdělečná činnost v daném místě.

Takzvané motivační faktory vedou účastníka k provozování různých aktivit či rekreace ve volném čase. Tyto motivační faktory můžeme klasifikovat do různých kategorií:

- *fyzické (relaxace, klima, zdraví, sportovní aktivity, sex),*
- *emocionální (nostalgie, estetika, milostný vztah, únik, fantazie),*
- *kulturní (gastronomie prohlídka památek, poznávání historie),*
- *postavení (exkluzivita, módnost),*
- *osobní (návštěva přátel a příbuzných),*
- *osobní rozvoj (učení cizím jazykům nebo získávání jiných nových znalostí).*

(Horner & Swarbooke, 2003, s. 64)

Mezi další faktory ovlivňující zákazníka můžeme zařadit, tzv. determinující faktory, které dělíme na dva druhy. První skupina určuje, zda účastník bude nebo nebude moci jet na dovolenou. Druhá skupina určuje, jaké typy cest bude moci účastník podniknout, pokud pojede na dovolenou.

Mezi determinující faktory můžeme zahrnout: dostatek disponibilních prostředků, pracovní povinnosti, dostatečné množství volného času, vhodné produkty na trhu, dostatek informací o produktech, předchozí zkušenosti zákazníka, cena dovolené, měnové kurzy, atraktivnost destinace a další (Horner & Swarbooke, 2003, s. 64).

Aby pracovníci v cestovním ruchu vhodně vytvářeli produkty, je zapotřebí správně použít segmentační techniky pro určení cílové skupiny zákazníků s cílem uspokojit jejich potřeby. Mezi hlavní techniky pro segmentaci trhu patří technika: demografická, socioekonomická, geografická, psychografická a behavioristická. (Horner & Swarbooke, 2003, s. 76).

Demografická segmentace je velmi využívána, protože data pro rozčlenění jsou snadno dostupná. Příkladem může být segmentace lidí podle věku, pro jednotlivé segmenty mohou být vytvořeny specifické produkty cestovního ruchu. Socioekonomická segmentace pracuje s ukazateli jako: povolání, příjmy, vzdělání a

společenská třída. Tyto ukazatele by měli do jisté míry určit, které produkty bude zákazník kupovat. Geografická segmentace je rozčlešení podle umístění sídla zákazníka. Psychologická segmentace je postavena na názoru, že je možné lidi rozdělit na základě názorů a postojů. Nejčastější typ segmentace se zaměřuje na životní styl, který je kombinace mnoha faktorů (příjmy, vzdělání, společenské postavení, hodnoty a preference). Na behavioristickou segmentaci se můžeme dívat z několika pohledů - důvod nákupu produktu, očekávané výhody plynoucí z koupě produktu, postoj k produktu a postavení uživatele. V praxi je často užívána kombinace různých faktorů pro segmentaci zákazníků, při vhodném sestavení faktorů jde poměrně přesně vytvořit skupiny s charakteristickými potřebami. (Horner & Swarbooke, 2003, s. 76-79).

2.4 Naučné stezky

Naučná stezka je určená turistická trasa, která má za cíl přinášet informace, účastníkům, kteří jí procházejí. Stezka většinou vede v zajímavých částech území (chráněná území, lesoparky, městskými a zámeckými parky, apod.). Ke sdělování informací jsou naučné stezky vybaveny informačními panely popřípadě tištěnými průvodci. Informační panely jsou často opatřeny pořadovým číslem a jejich rozmístění je obvykle rovnoměrné po celé délce naučné stezky. Jednotlivé informační panely jsou tematicky zaměřeny na místo, kde se zrovna návštěvník nachází. Zabývá se určitou problematikou daného místa, např. lokalita s výskytem chráněných druhů živočichů a jejich ochrana. (Stezky.info)

Podobnou charakteristiku uvádí ve své publikaci autoři Čerovský a Záveský (1989, s. 142-143). Podle autorů mají stezky významné výchovně vzdělávací přínosy. Stezka je situovaná v přírodním nebo kulturním zajímavém prostředí s významnými objekty a jevy, které jsou vysvětleny na informačních panelech. Dle poznatků u nás i v zahraničí se potvrdilo, že naučné stezky jsou vhodné k výchově k ochraně prostředí a ekologické výchově. Mezi první období naučných stezek, podle některých zahraničních odborníků, byly naučné stezky s průvodcem. U nás se s takovým typem můžeme setkat ve zpřístupněných krasových jeskyních, popřípadě skalních měst.

Výkladový slovník cestovního ruchu (Pásková & Zelenka, 2002, s. 190) definuje naučnou stezku jako stezku vybudovanou v přírodně nebo kulturně zajímavých místech

s tabulemi poskytující informace o fauně, floře a kulturních památkách. Stezka je určena pro pěší turisty, vodáky, cyklisty i jezdce na koních.

2.5 Vybraná oblast

Oblast Písecko se nachází v jižních Čechách, konkrétně v severozápadní části. Sousedí se oblastmi Strakonicko, Českobudějovicko, Tábořsko a Příbramsko. V této části jižních Čech je mírně zvlněná krajina, která se nachází na středním Povltaví a dolním Pootaví. Centrem této oblasti je město Písek, který se nachází na zlatonosné řece Otavě. Dalšími většími městy jsou Mirovice, Mirovice a Protivín. Město Písek má dlouholetou kulturní tradici velmi významnou pro daný region. Město je vybudováno na obou březích řeky Otavy. Mezi významné osobnosti, které působili na Písecku, můžeme zařadit Fráňu Šrámka, Adolfa Heyduka, Mikoláše Alše a Otakara Ševčíka. Z historických pramenů je zmínka o městě Písek z roku 1254, kde Přemysl Otakar II. založil královský hrad. Již od založení bylo město významným historickým místem. Do dnešní doby se dochovalo mnoho významných architektonických památek (Putimská brána, části hradu, kostel Narození Pany Marie, kostel Nejsvětější Trojice, hotel Otava, vodní elektrárna a gotická Kamenný most). (Chromý, 2003, s. 22, 39).

Historické jádro Písku má tvar nepravidelného čtyřúhelníku se dvěma náměstími a částečně zachovalými hradbami. Pro svou historickou hodnotu bylo jádro prohlášeno městskou památkovou zónou. Nejvýznamnější kulturně-historickou památkou je Kamenný most přes řeku Otavu postavený ve 13. století. Celková délka je 111 metrů se sedmi oblouky (Daněk & Glet, 2002, s. 122). Kamenný most je nejstarším dochovaným mostem v České republice. V roce 2002 byl poškozen povodněmi, nejvíce byly poškozeny barokní sochy a zábradlí mostu (Karas, 2004, s. 76).

Mezi písecké atraktivitu cestovního ruchu patří (Kocourek, 2004, s. 106-109):

- Písecký hřebčinec,
- Řežabinec,
- Jarník,
- Budičovice,
- Zelendárky,
- Velký Mehelník,

- Klokočín,
- Putim.

3 METODIKA

3.1 Data a metody

Po volbě tématu bakalářské práce následoval výběr zkoumané oblasti. Byla zvolena oblast Písecko, přesněji bylo vymezeno území, jižně od města Písek. Na tomto území bylo vybráno sedm naučných stezek. V projektu bakalářské práce byl vpracován časový harmonogram s vymezením jednotlivých úkolů, byly též uvedeny jednotlivé kapitoly bakalářské práce (úvod, přehled řešené problematiky, metodika, řešení a výsledky, vztah návštěvníků k naučným stezkám, projekt optimalizace, závěr a seznam literatury) (Naučné stezky, 2012).

Další součástí bylo studium odborné literatury, především v oblasti cestovního ruchu a vybrané oblasti. Data byla získána z Akademické knihovny Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, píseckého a protivínského informačního centra, map, turistických průvodců a internetu.

Grafické vymezení oblasti bylo vytvořeno pomocí softwaru Janitor2, který je pro uživatele volně dostupný. Tento počítačový systém umožňuje přístup k podkladovým mapám České republiky prostřednictvím aplikace JanMap. Ze získaných terénních dat byla vytvořena databáze naučných stezek s jednotlivým umístěným informačních panelů.

3.1.1 Naučné stezky - trasování

Ve vymezené oblasti bylo vybráno sedm naučných stezek (Naučná stezka Řežabinec, Po stopách permoníků ze Zlaté hory, Hůrky, Zelendárky, Na břehu Blanice, Od Ptáčekovny k Živci a Cesta drahokamů). Tyto naučné stezky byly navštíveny za účelem určení hlavních proměnných. Na naučných stezkách bylo zjišťováno: typ povrchu a typ výhledu:

Kategorizace (Naučné stezky, 2012a):

Povrch

- 1 zpevněný komplexní povrch (asfalt),
- 2 zpevněný komplexní povrch (šotolina s kamenným štětem),

- 3 zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě),
- 4 nezpevněný povrch (půda, tráva, hrabanka),
- 5 nezpevněný povrch (kamenné podloží na Šumavě ve svazích vyšších poloh)
- 6 povalový chodník (dřevěné lávky a chodníky na naučných stezkách na rašeliništích Šumavy).

Výhled

- 1 otevřený výhled s panoramatem viditelným nad 180 °,
- 2 omezený výhled s horizontem viditelným mezi 180° a 45°
- 3 uzavřený výhled, s výhledem do 150 m vzdálenosti a maximálně 45°výhledu, typický pro vyšší typ porostu

V aplikaci JanMap následně byla vytvořena bodová a liniová vrstva. Liniová vrstva byla rozdělena na úseky s rozdílnými typy povrchu a výhledu. Každému úseku bylo v atributové tabulce přiděleno kódové označení s charakteristikou typu povrchu a výhledu. Bodová vrstva byla použita na zakreslení informačních tabulí. Každá informační tabule byla následně charakterizována podle svého obsahu (Naučné stezky 2012b).

Délky naučných stezek byly spočítány vektorovou analýzou v JanMapu. Výsledná data byla zpracována v programu Microsoft Office Excel. Díky rozčlenění jednotlivých úseků s rozdílnými atributy bylo možné vyjádřit poměrové zastoupení typu povrchu a typu výhledu na naučné stezce.

3.1.2 Naučné stezky – informační tabule

Sledované charakteristiky všech informačních tabulí byly zapsány do databáze připravené vedoucím bakalářské práce (Naučné stezky 2012c). Byly sledovány tyto ukazatele:

- V jaké podobě se nachází mapa (*základní mapa ČR, turistická mapa, ortofotosnímek, schematizovaný nákres plánu*)
- Zda je stezka zakreslena na mapě a pokud jsou zakresleny i informační tabule (*není zakreslena, je zakreslena, je zakreslena i lokalizací informačních tabulí*)
- Zda je uvedeno pořadové číslo na informační tabuli (*je/není uvedeno*)
- Zda je použita fotografie (*je/použito*)

- Zda je použita kresba (*je/není použito*)
- Zda je použit diagram (*je/není použit*)
- Zda je použit graf (*je/není použit*)
- Zda je součástí obrázek k zamyšlení nebo úkoly k vypracování (*je/není součástí*)
- Zda má tabule interaktivní prvky (*jsou/nejsou interaktivní prvky*)
- Vybavení u informační tabule – stojan na kola, lavičky, přístřešek, odpadkový koš (*u tabule je/není venkovní vybavení*)
- Stav informační tabule (*nové, jako nové; staršího data (cca. starší než 10 let); narušená tabule; tabule zdevastována*)
- Vznik tabule (*známi/neznámi rok vzniku*)
- Původce (*uvedení autora, který vybudoval tabuli*)

Každé informační tabuli bylo přiděleno až pět obsahových kategorií s hlavními tématy, které tabule obsahuje. (Naučné stezky 2012c).

3.1.3 Projekt optimalizace

Podle Svozilové (2006, s. 21) je projekt řízený proces, který má svůj začátek a konec a striktní pravidla řízení, pokud nemá tyto podmínky, tak se jedná pouze o sled úkolů, jejichž výsledek nemusí uspokojit očekávání původního předpokladu.

Němec (2004, s.11) ve své literatuře uvádí charakteristické znaky:

- sleduje konkrétní cíl,
- určuje strategii k dosažení cíle,
- definuje nezbytné zdroje, náklady očekávané přínosy z uskutečnění projektu,
- časově vymezuje jeho začátek a konec.

Z analýzy nabídky naučných stezek ve sledovaném území můžeme navrhnout projekt optimalizace naučné stezky. Cílem projektu je zvýšení atraktivnosti naučné stezky a tím zvýšení atraktivnosti dané lokality pro účastníky cestovního ruchu.

4 ŘEŠENÍ A VÝSLEDKY

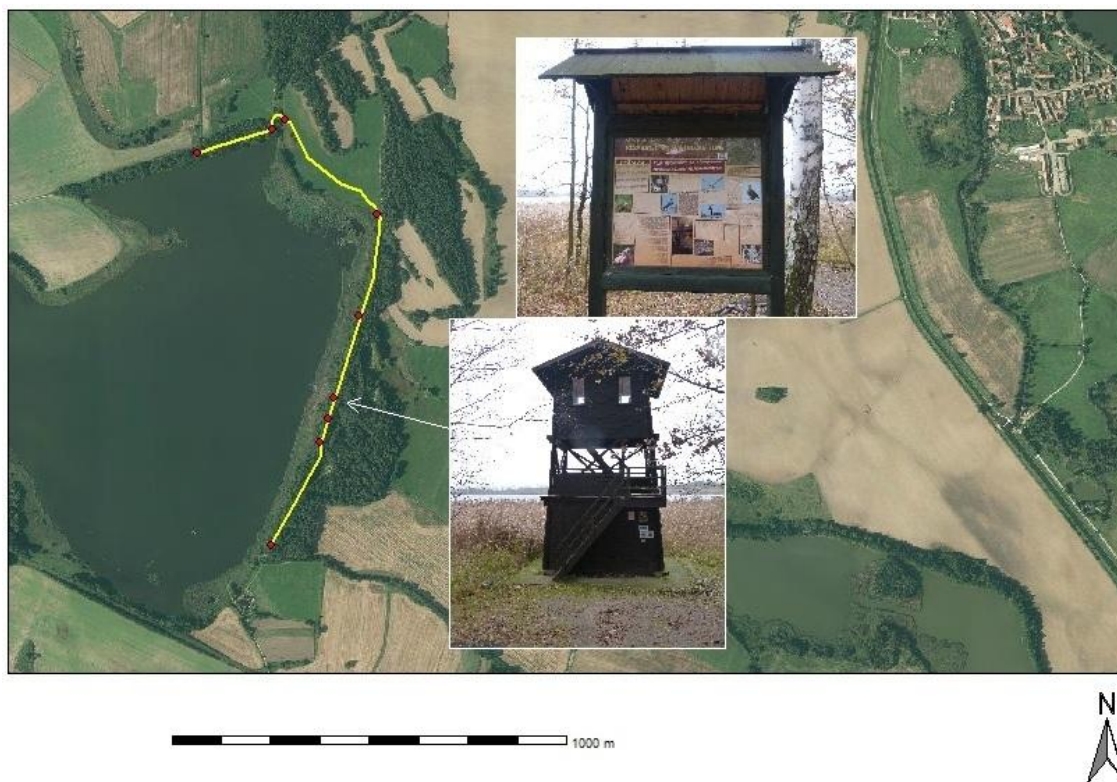
4.1 Analýzy nabídky naučných stezek

4.1.1 Naučná stezka Řežabinec

Naučná stezka Řežabinec se nachází u obce Ražice, 8 km jihozápadně od Písku. Stezka prochází Národní přírodní rezervací Řežabinec a Řežabinecké tůň. Důvod vzniku rezervace jsou vhodné podmínky pro hnízdiště mnoho druhů ptáků. Rezervace zahrnuje Řežabinecký rybník, přilehlé tůň a významné archeologické naleziště pravěkého osídlení. Stezka začíná na jižní části rybníka a vede podél břehu z pravé strany, v polovině cesty se stezka stáčí přes mírný vrch přes pravěké lidské sídliště, poslední část trasy vede po hrázy Řežabineckého rybníka. Celková délka naučné stezky je 1496 metrů, na které je umístěno devět tabulí. Tabule jsou zaměřeny na faunu a floru přírodní rezervace. V první třetině stezky se také nachází pozorovací věž, která je návštěvníkům volně přístupná, viz obrázek 2.

Na naučné stezce Řežabinec je umístěno devět informačních tabulí. Prvních pět tabulí je zaměřeno na savce, ptáky, obojživelníky a plazi žijící v chráněné rezervaci, a také na archeologické nálezy z nedalekého paleolitického hradiště. Zbýlé čtyři tabule jsou tematicky zaměřeny na bezobratlé, chráněné nižší byliny, houby a chov ryb. Na každé tabuli je ortofotosnímek s vyznačenou trasou stezky i s jednotlivým umístěním informačních tabulí.

Obrázek 2. Znázornění trasy naučné stezky Řežabinec s vyznačenými tabulemi.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Jihočeské pánve a celek Českobudějovická pánev. Stezku lze dále členit na podcelky a okrsky – podcelek Putimská pánev, okrsek Kestřanská pánev.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 348m,
- zpevněný povrch jednoduchý (šotolina nebo kameny na půdě) 1148 m.

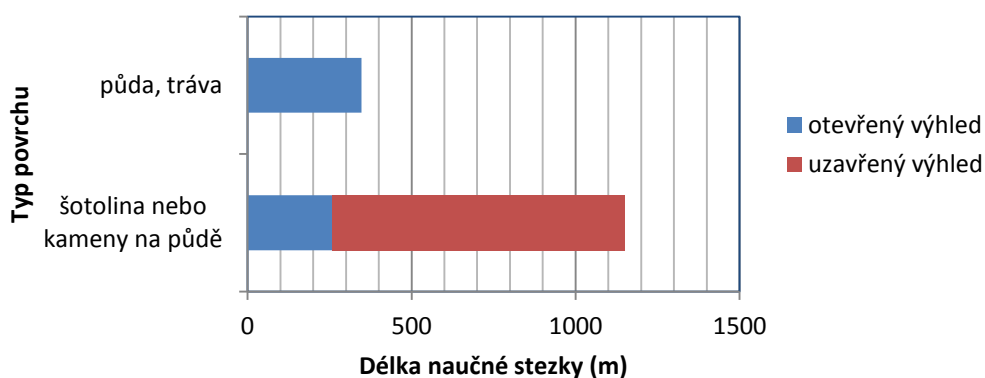
Z ukazatelů jasně vyplývá, že největší zastoupení má jednoduchý zpevněný povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 77%, zbylých 23% tvoří nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) obrázek 3.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 1302 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 2196 m.

Z výsledku je zřejmé, že z větší části je zastoupen uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°), a to z 60%, zbylých 40% zaujímá otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°). Uzavřený výhled je způsoben hustým podrostem na břehu rybníka a v okolních tůních. Otevřený výhled je na vrchu u hradištního osídlení a na hrázi rybníka obrázek 3.

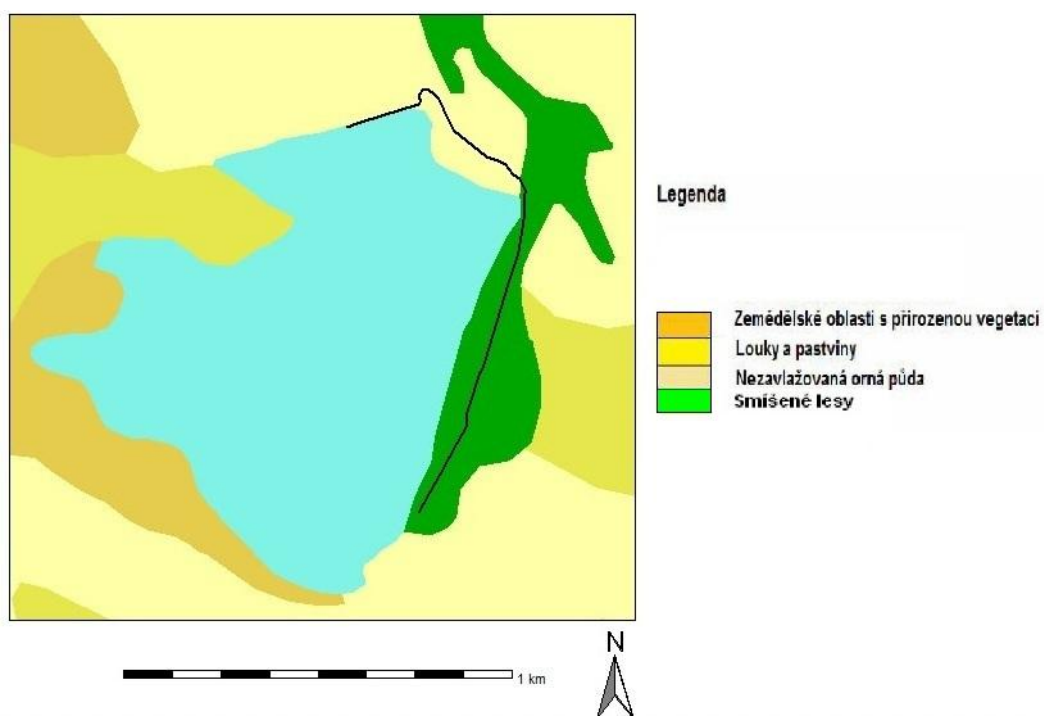
Obrázek 3. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Při pohledu na naučnou stezku z hlediska využití území můžeme vidět, že prochází smíšeným lesem a částečně přes nezavlažovanou ornou půdu, viz obrázek 4.

Obrázek 4. Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

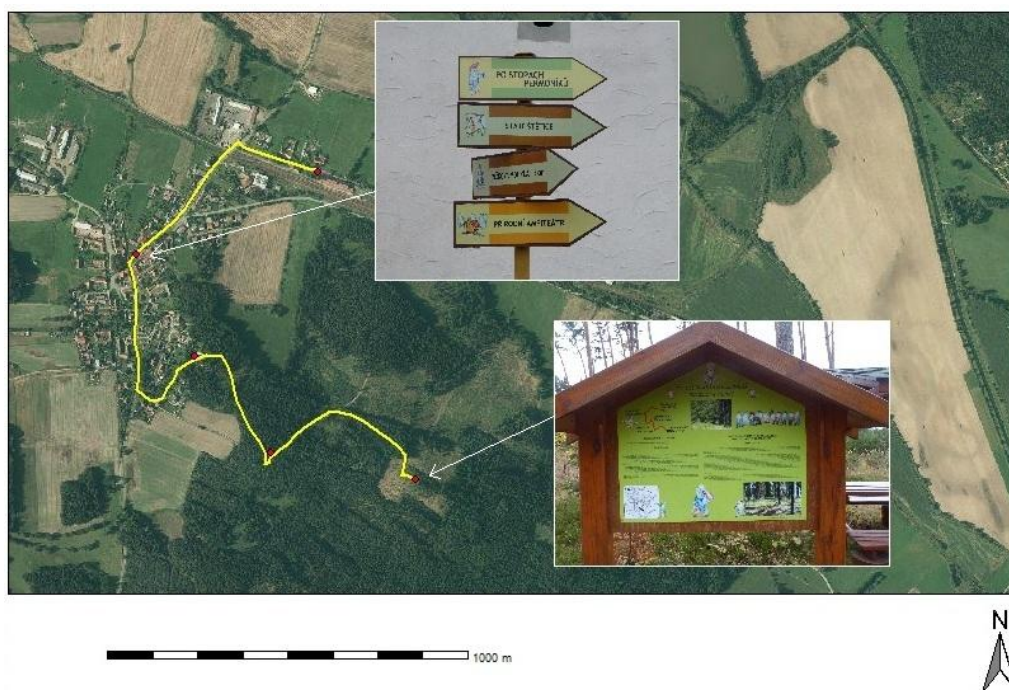

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.2 Naučná stezka Po stopách permoníků ze Zlaté hory

Naučná stezka Po stopách permoníků ze Zlaté hory prochází obcí Ražice, 8 km jihozápadně od Písku. Tématem celé naučné stezky je historie obce Ražice a Zlaté hory. Na jednotlivých zastaveních je postupně rozepsána historie obce, tak i těžby zlata z povrchových dolů na Zlaté hoře. Pro mladé návštěvníky je na tabulích vyprávěn příběh o permonících, kteří podle pověstí žijí na Zlaté hoře. Délka naučné stezky je 2270 m. Začátek stezky je na nádraží v Ražicích, dále se prochází skrz celou vesnici až k přírodnímu amfiteátru a konečné zastavení je na Zlaté hoře (461 m. n. m). Po celé délce naučné stezky jsou umístěny ukazatele s permoníky, viz obrázek 5.

Obrázek 5. Znázornění trasy naučné stezky Po stopách permoníků ze Zlaté hory.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Jihočeské pánve a celek Českobudějovická pánev. Stezku lze dále členit na podcelky a okrsky – podcelek Putimská pánev, okrsek Mladějovická pahorkatina.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 763 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 221 m,
- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 1286 m.

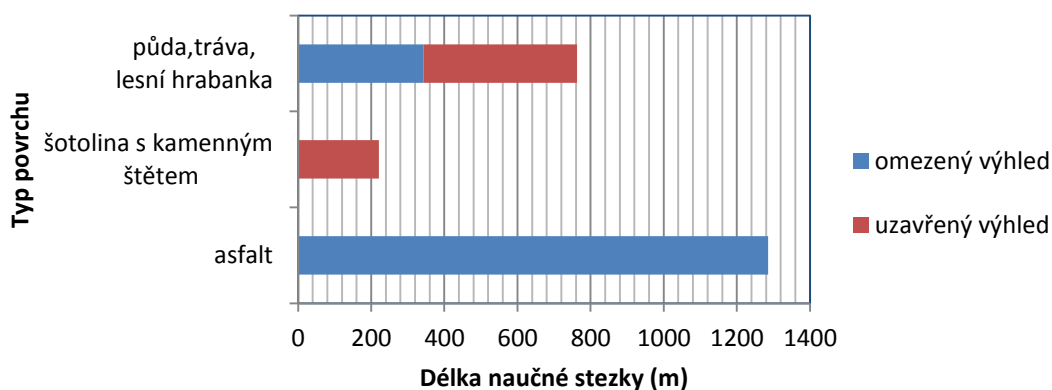
Z výzkumu vyplývá, že největší zastoupení má zpevněný povrch komplexní (asfalt) 57%, dále nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 33% a zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 10%, obrázek 6.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 1628 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 642 m.

Tento ukazatel nám udává, že z 72% je omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) a zbylých 28% je uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°). Uzavřený výhled je dán zástavbou v obci, která brání otevřenému pohledu a také lesní porost, kterým je z většiny pokryta Zlatá hora, obrázek 6.

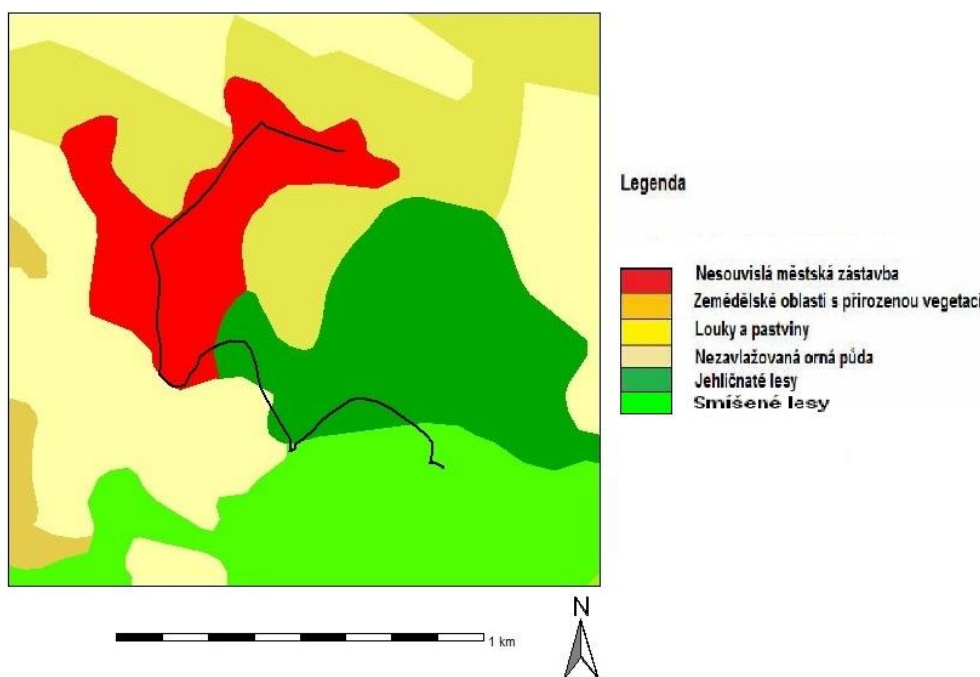
Obrázek 6 Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky

Zdroj: Vlastní výzkum

Z hlediska využití území vidíme, že stezka prochází nesouvislou městskou zástavbou a jehličnatým lesem, obrázek 7.

Obrázek 7 Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.3 Naučná stezka Na břehu Blanice

Naučná stezka Na břehu Blanice tvoří okružní trasu okolo Protivína. Stezka seznamuje návštěvníka s historií hradů, tvrzí a lidové architektury v neposlední řadě i s přírodními zajímavostmi. Výchozím místem je Protivín, odkud se stezka stáčí západním směrem. Stezka je dlouhá 21596 m s osmnácti zastaveními. S ohledem na délku, rovinatost a charakter stezky je vhodná pro cyklisty, ale také pro pěší návštěvníky, viz obrázek 8.

Obrázek 8 Znárodnění trasy naučné stezky Na břehu Blanice s vyznačenými tabulemi.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Jihočeské pánve a celek Českobudějovická pánev. Stezku lze dále členit na podcelek Putimská pánev. A prochází přes dva okrsky - Mladějovická pahorkatina a Kestřanská pánev.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 15653 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 1743 m,
- zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 938 m,
- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 3262 m.

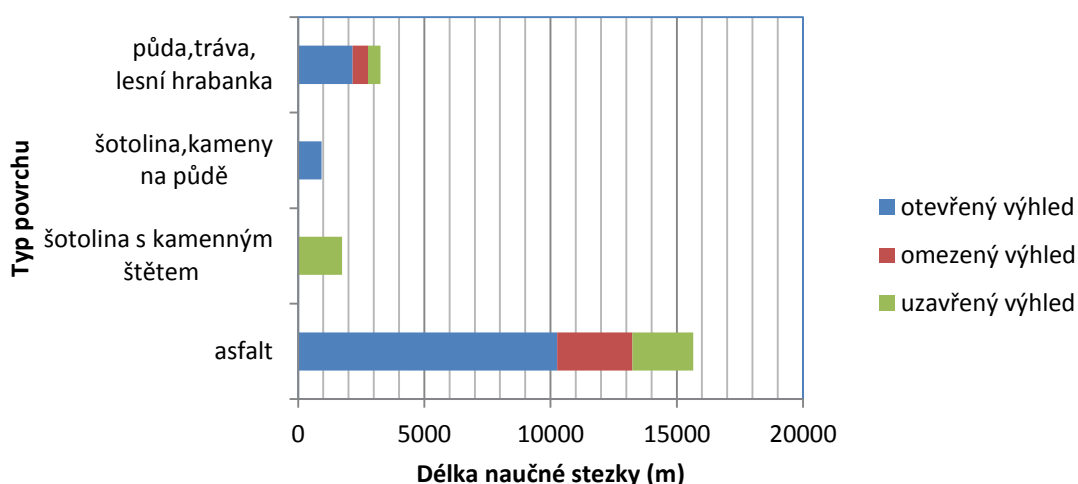
Zde jasně vyplývá, že nejvýznamnější zastoupení tvoří zpevněný povrch komplexní (asfalt) 73%, nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 15%, zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 8% a zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 4%. Z této analýzy můžeme vyvodit vhodnost absolvování naučné stezky na kole, obrázek 9.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 13364 m,
- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 3587 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 4645 m.

Ukazatel nám udává jednotlivé možnosti výhledu na stezce. Největší zastoupení má otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 62%, dále uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 21% a omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 17%, obrázek 9.

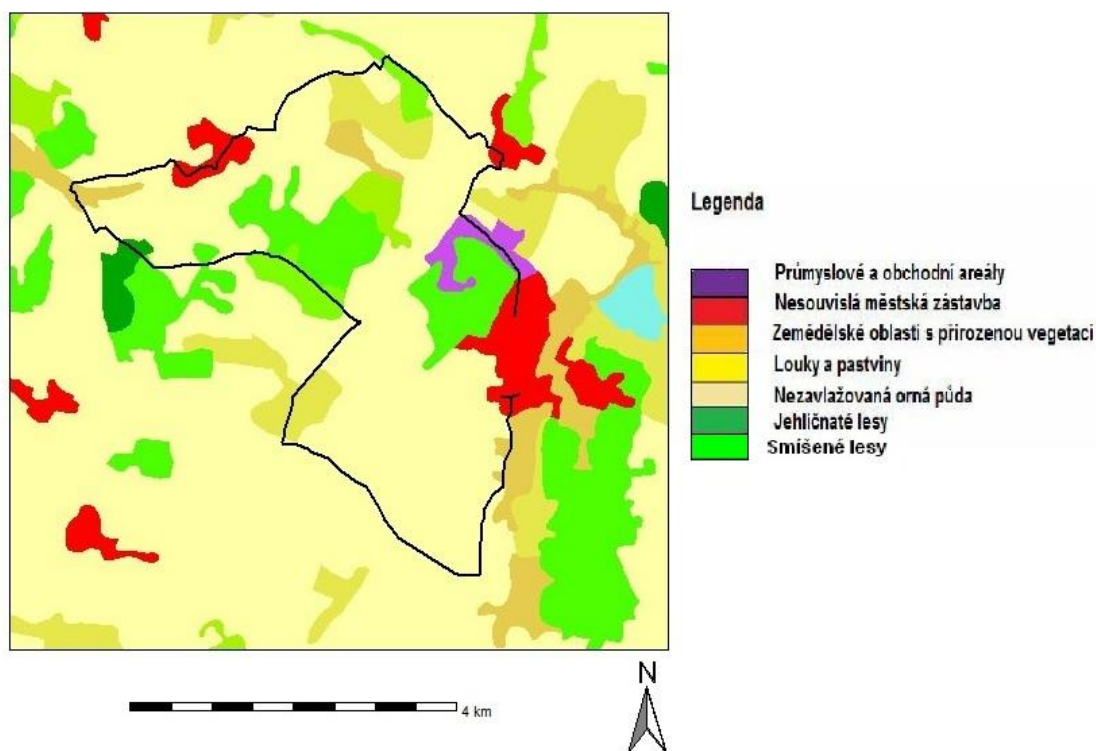
Obrázek 9. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky

Zdroj: Vlastní výzkum

Z hlediska využití území stezka prochází převážně nezavlažovanou ornou půdou. Kratší segmenty stezka procházejí průmyslovými a obchodními areály, nesouvislou městskou zástavbou a smíšenými lesy, obrázek 10.

Obrázek 10 Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

Naučná stezka Na břehu Blanice je osazena osmnácti informačními tabulemi. Tabule jsou zaměřeny na historické stavy v okolí Protivína – kaple Sv. Anny a Sv. Víta, zaniklý hrad v Myšenci, tvrze Božejovice a Modlíškovice a Protivínská škola. Významné zastavení je ve vesnici Budičovice, kde je památkově chráněno několik zemědělských usedlostí vystavěné v stylu „selského baroka“. Mezi významné přírodní zajímavosti patří výskyt Modráška bahenního nebo Perlorodky říční.

4.1.4 Naučná stezka Zelendárky

Okružní naučná stezka Zelendárky se nachází východně od Protivína. Začátek i konec stezky se nachází na okraji Protivína. Na stezce je umístěno dvacet dva informačních tabulí zaměřených na historické, přírodní a technické zajímavosti. Stezka je umístěna v krajině, která je stejnojmennou chráněnou oblastí. Délka naučné stezky je 11053 m. Název je odvozen od zemědělské osady Zelendárky, která byla pojmenována podle rodu Zelendářů. Rod Zelendářů významně působil v této oblasti v 16. a 17. století. Přírodní památka Zelendárky chrání soustavu malých rybníků, kde se vyskytuje mnoho druhů ptáků a obojživelníků, obrázek 11. Tematicky je stezka spíše zaměřena na historické a technické zajímavosti – čistička odpadních vod, výstavba rybníků, pila a mlýn u vsi Krč, kostel Sv. Václava, významné obchodní cesty nebo pohřebiště z doby bronzové.

Obrázek 11 Znárodnění trasy naučné stezky Zelendárky s vyznačenými tabulemi.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Jihočeské pánve a celek na pomezí Českobudějovické pánve a Tábořské pahorkatiny. Stezku lze dále členit na podceleky - Blatská pánev, Putimská pánev a Písecká pahorkatina, prochází přes tři okrsky - Mehelnická vrchovina, Chvalešovická pahorkatina a Kestřanská pánev.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 7427 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 649 m,
- zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 2682 m,
- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 295 m.

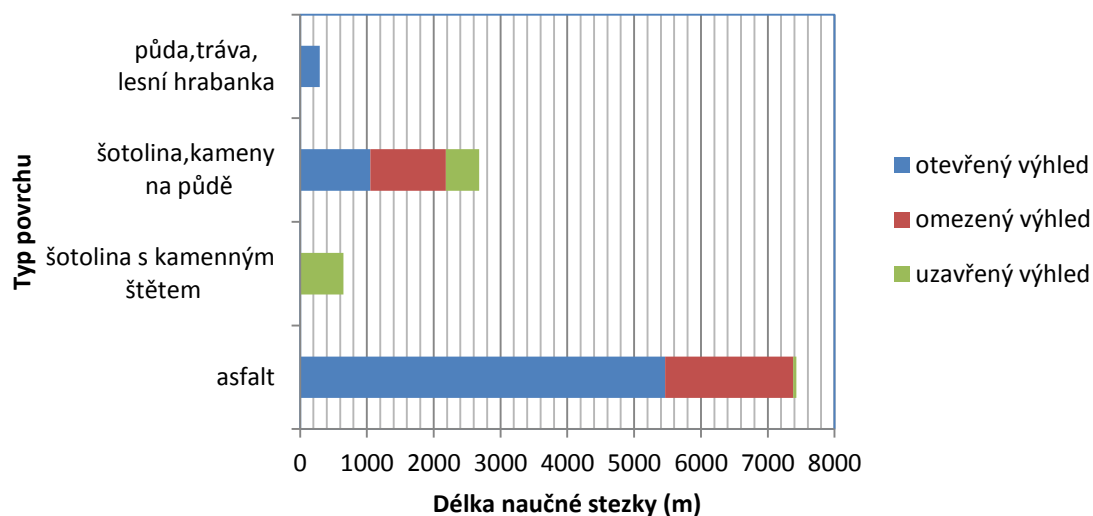
Největší zastoupení tvoří zpevněný povrch komplexní (asfalt) 67%, zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 24%, zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 5,5% a nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 3,5%, obrázek 12.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 6809 m,
- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 3047 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 1197 m.

Z analýzy dat ukazatele výhledu je nejvíce zastoupen otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 62% dále omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 27% a uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 11%, obrázek 12.

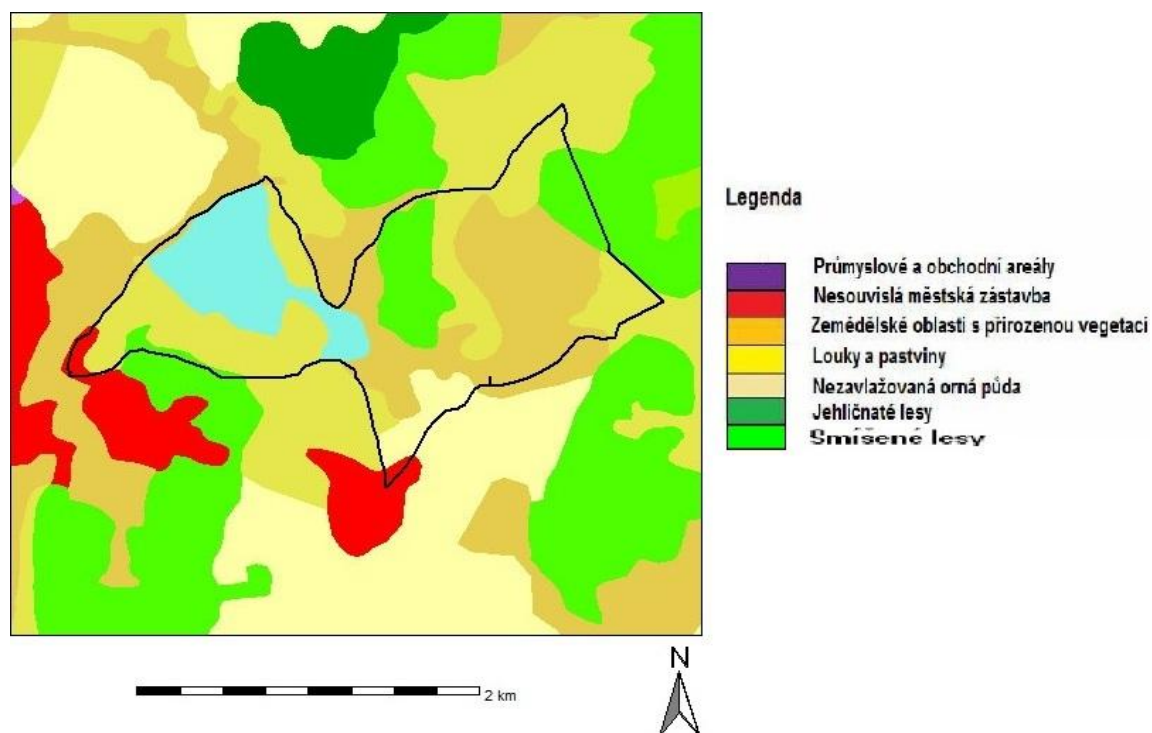
Obrázek 12. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky

Zdroj: Vlastní výzkum

Využití území především louky a pastviny a smíšený les. Částečně nesouvislá městská zástavba, obrázek 13.

Obrázek 13. Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.5 Naučná stezka Hůrky

Naučná stezka Hůrky se nachází 5 km jižně od Písku, poblíž vesnice Smrkovice. Celá trasa vede školním polesím Hůrky. Začátek i konec stezky je umístěn na kraji lesa 1 km jižně od Smrkovic. Stezka je zaměřena na hospodaření a péči o les a chov zvěře. Na trase je umístěno šestnáct informačních tabulí a celková délka činí 9607 m. stezka je vhodná pro pěší i pro cyklisty až na krátké úseky, kde je jízda na kole pouze pro zdatnější cyklisty, obrázek 14.

Obrázek 14. Znázornění trasy naučné stezky Hůrky s vyznačenými tabulemi.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Jihočeské pánve a celek Českobudějovická pánev. Stezku lze dále členit na podcelek Putimská pánev a okrsek Kestřanská pánev.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 3366 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 4260 m,
- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 1981 m.

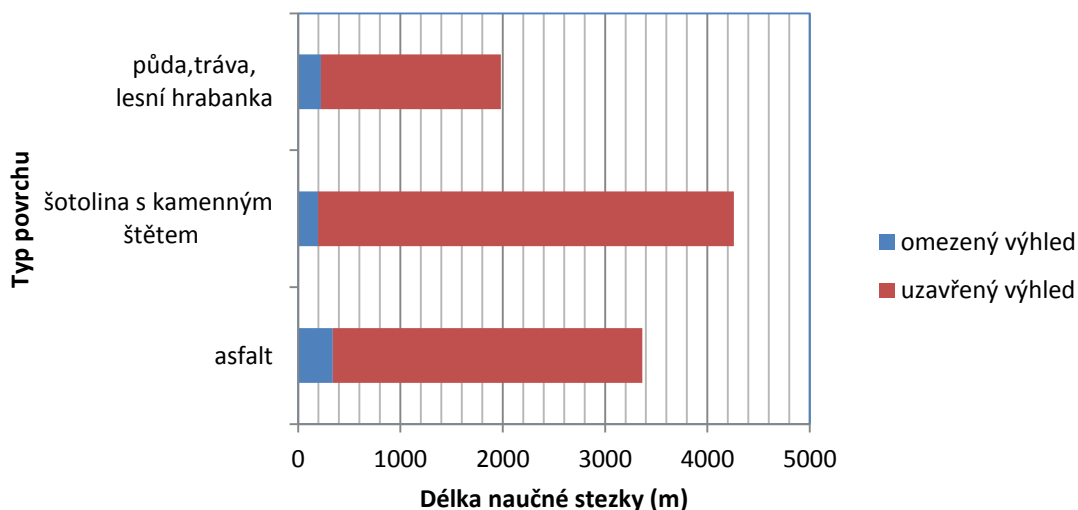
Z výpočtů zjistíme, že nejvýznamnější zastoupení tvoří zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 44%, následuj zpevněný povrch komplexní (asfalt) 35% a nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 21%, obrázek 15.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 758 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 8849 m.

Z 92% převažuje uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) a zbylých 8% tvoří omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) Omezený výhled je zapříčiněn lesním porostem a v místech, kde vede stezka po okraji lesa je výhled omezený, obrázek 15.

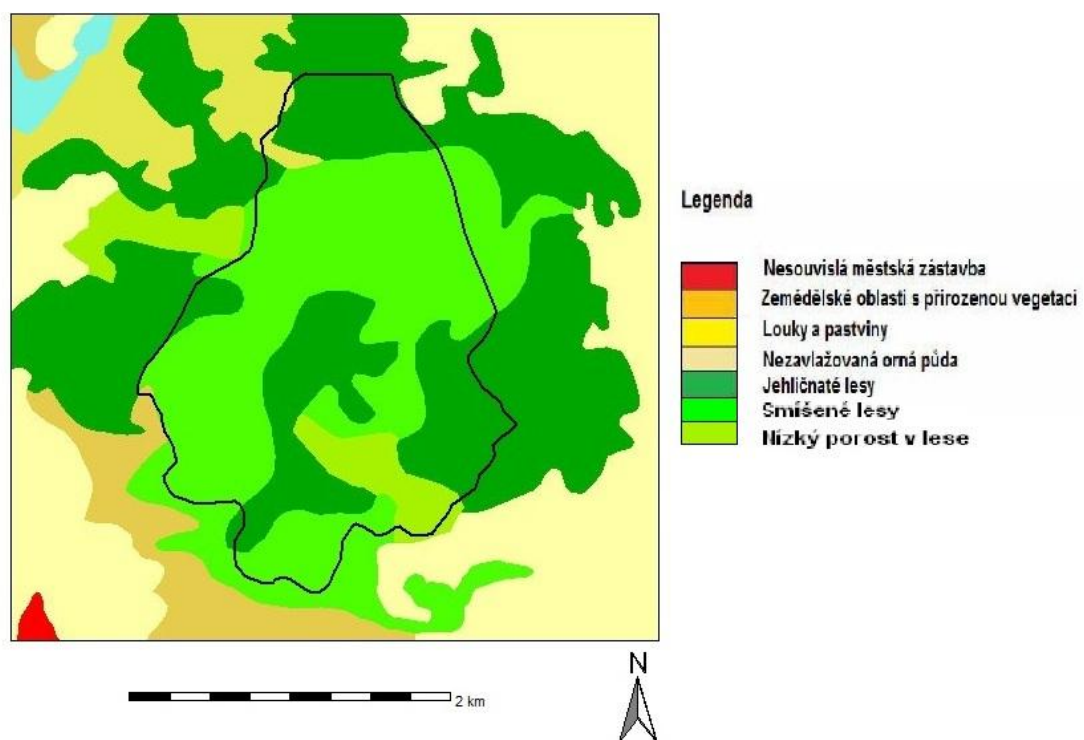
Obrázek 15. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z hlediska využití území stezka prochází převážně jehličnatými a smíšenými lesy a částečně také nízkým porostem v lese, obrázek 16.

Obrázek 16. Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.6 Naučná stezka Cesta drahokamů

Naučná stezka Cesta drahokamů se nachází na kraji města Písek. Tato stezka patří k nejstarším naučným stezkám v píseckých lesích. Celková délka je 5630 m s jednadvaceti zastaveními. Stezka je zaměřena na botaniku a geologii píseckých hor.

Obrázek 17 Znáznornění trasy naučné stezky Cesta drahokamů.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Středočeská pahorkatina a celek Táborská pahorkatina. Stezku lze dále členit na podcelek Písecká pahorkatina a okrsek Mehelnická vrchovina.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 447 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 460 m,

- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 4723 m.

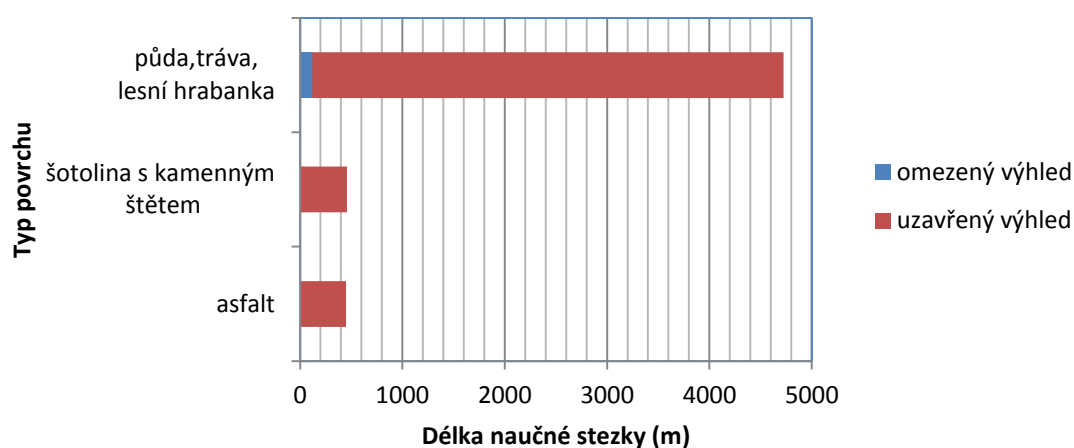
Nejdelší část tvoří nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 84%, zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 8% a zpevněný povrch komplexní (asfalt) 8%, obrázek 18.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 119 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 5511 m.

Téměř v celé délce naučná stezky je uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 98%, zbylé 2% je omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°), obrázek 18.

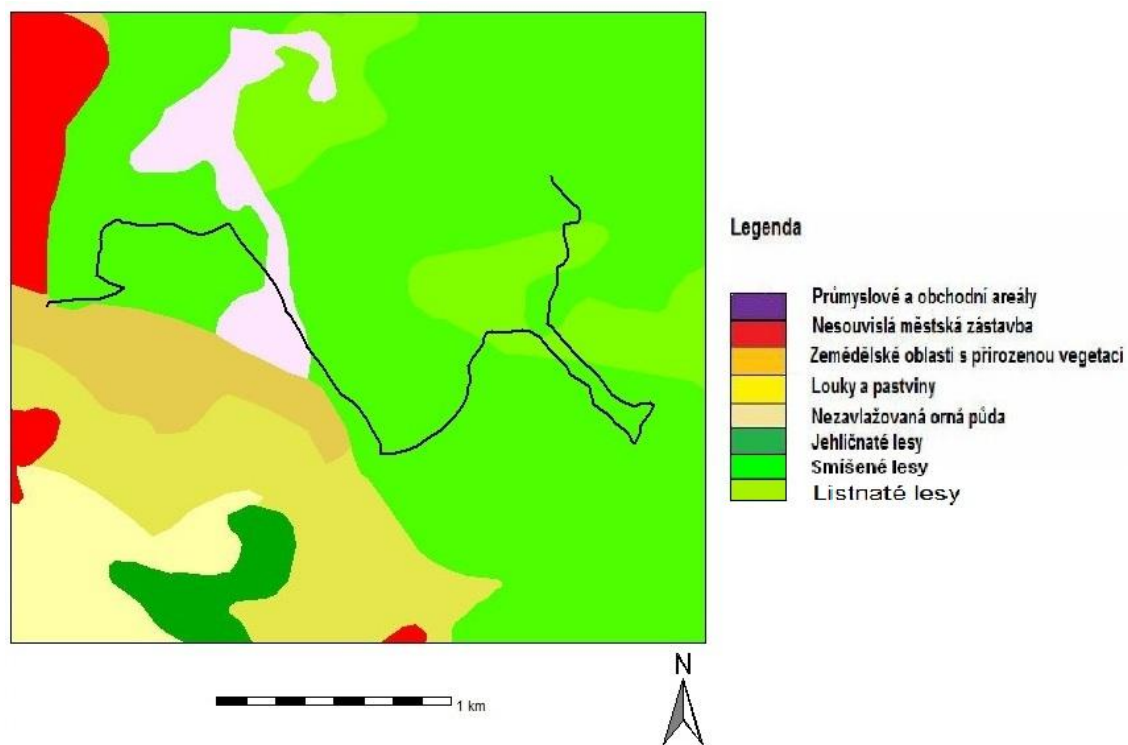
Obrázek 18. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Stezka prochází převážně smíšenými lesy a určité části listnatými lesy, obrázek 19.

Obrázek 19. Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

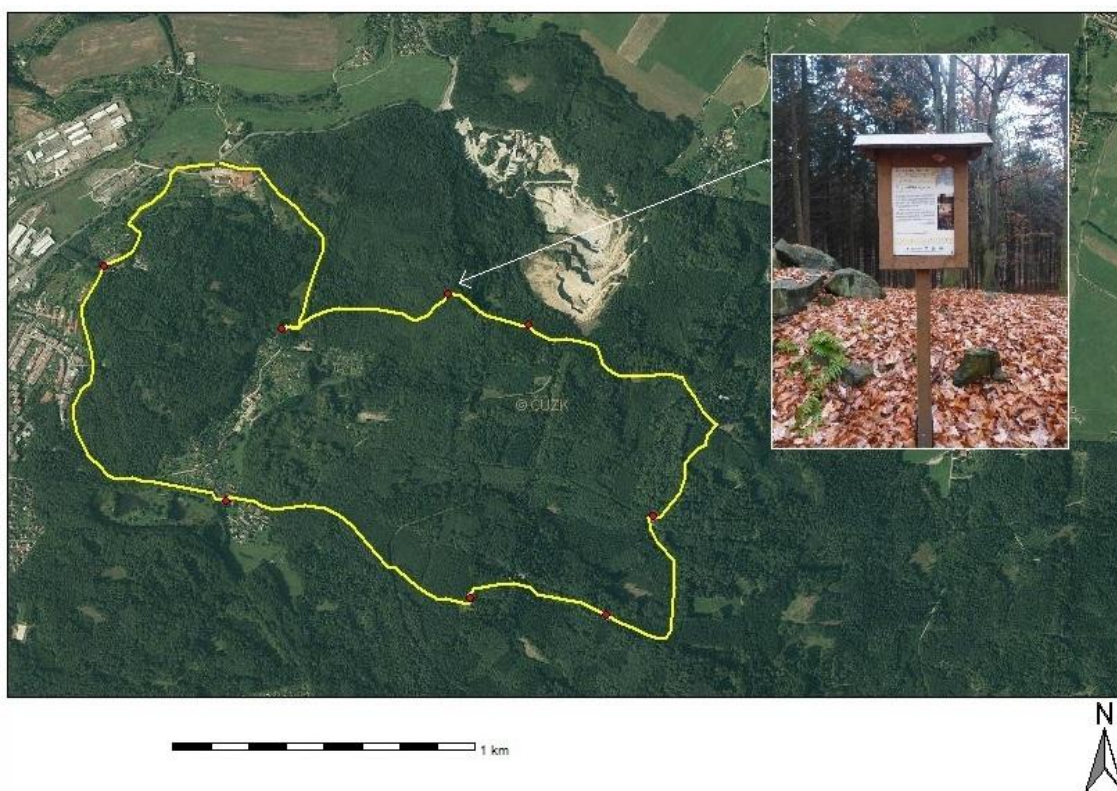

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.7 Naučná stezka Od Ptáčkovy k Živci

Okružní naučná stezka Od Ptáčkovy k Živci je nedaleko města Písku. Začátek stezky je u penzionu Na Ptáčkovně asi 1 km severovýchodně od Písku. Celková délka je 6809 m. stezka je vybavena deseti informačními tabulemi s komentářem v českém i anglickém jazyce. Informační tabule seznamují účastníka cestovního ruchu s historií zajímavých míst v píseckých lesích.

Obrázek 20. Znáznornění trasy naučné stezky Od Ptáčkovy k Živci.

Zdroj: Janitor 2.6.2

Z geomorfologického členění České republiky můžeme stezku nalézt v provincii Česká vysočina, subprovincie Česko-moravská soustava, oblast Středočeská pahorkatina a celek Tábořská pahorkatina. Stezku lze dále členit na podcelek Písecká pahorkatina a okrsek Mehelnická vrchovina.

Výsledek sledovaného ukazatele povrchu naučné stezky:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 1218 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 1184 m,
- zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 1953 m,
- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 2454 m.

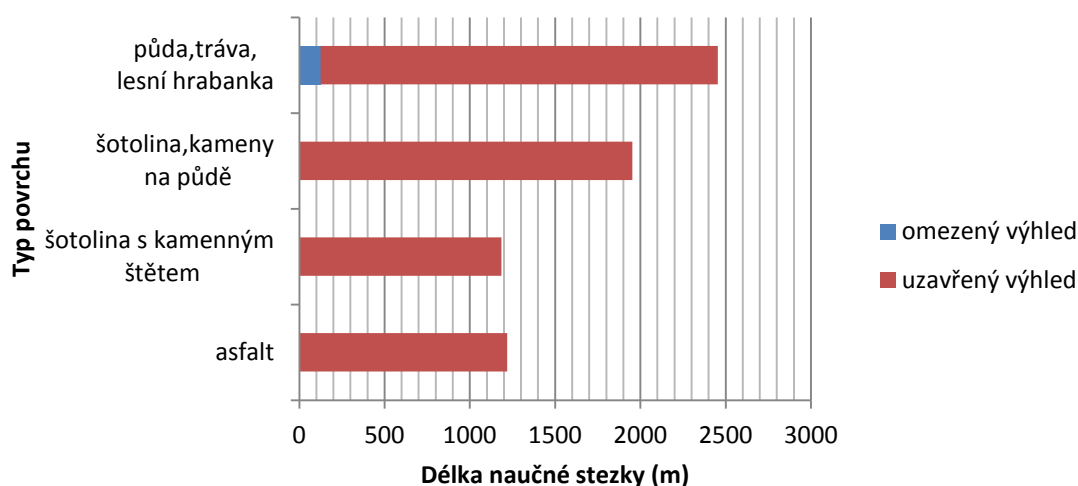
Na této naučné stezce je nejvíce zastoupen typ: nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 36%, zpevněný jednoduchý povrch (šotolina nebo kameny na půdě) 29%, zpevněný povrch komplexní (asfalt) 18% a zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 17%, obrázek 21.

Výsledek sledovaného ukazatele výhledu naučné stezky:

- omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°) 125 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 6684 m.

Téměř celá naučná stezka vede územím s uzavřeným výhledem (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 98%, zbylé 2% je omezený výhled s viditelným horizontem (viditel. 180° až 45°), obrázek 21.

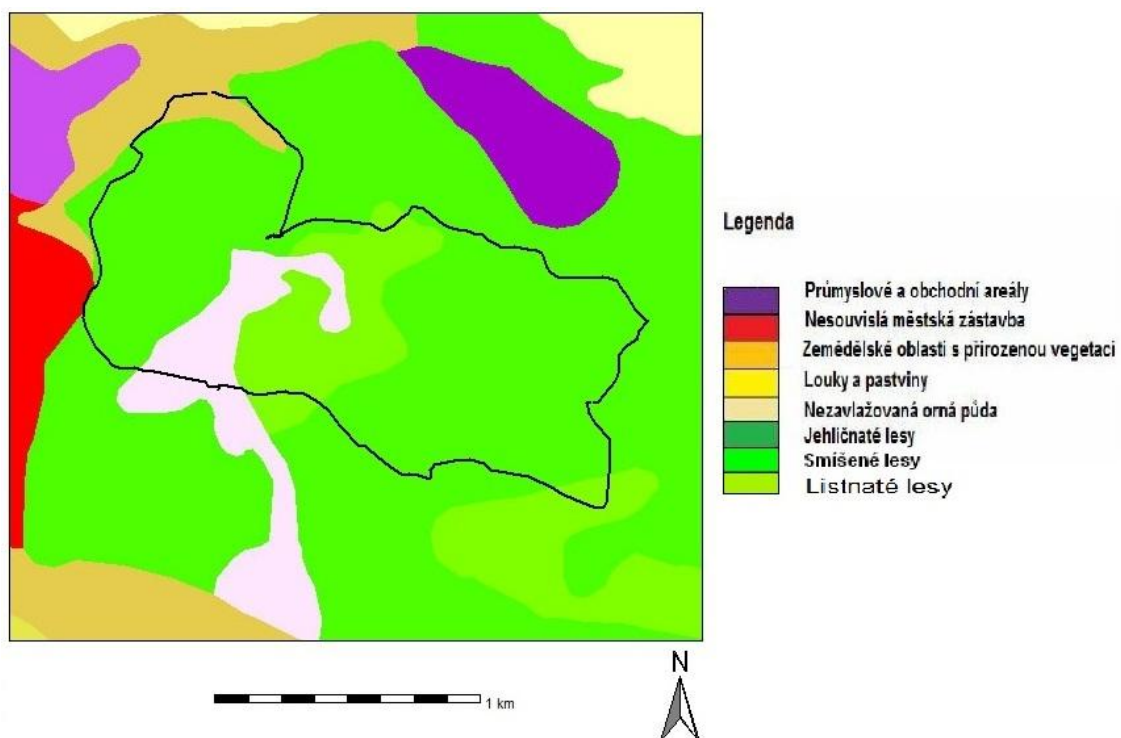
Obrázek 21. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z pohledu krajinného pokryvu vede stezka většinou smíšenými lesy v menších částech listnatými lesy, loukami a sportovně rekreačními plochami, obrázek 22.

Obrázek 22. Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).

Zdroj: Corine 2000, Janitor 2.6.2

4.1.8 Nabídka naučných stezek ve sledované oblasti

Celková délka naučných stezek ve sledované oblasti je 58 461 m.

Z geomorfologického hlediska může sledovanou oblast zařadit:

- Provincie: Česká vysočina,
- Subprovincie: Česko-moravská soustava,
- Oblast: Jihočeská pánev,
- Celek: Českobudějovická pánev, Táborská pahorkatina,
- Podcelek: Putimská pánev, Blatská pánev, Písecká pahorkatina,
- Okrsek: Kestřanská pánev, Mladějovická pahorkatina, Mehelnická vrchovina a Chvalešovická pahorkatina.

Naučné stezky se nachází na čtyřech okrscích. Nejvíce je zde zastoupena Kestřanská pánev (stezka Řežabinec, Hůrky, část stezky Na břehu Blanice, část stezky Zelendárky), Mehelnická vrchovina (stezka Cest drahokamů, Od Ptáčekovny k Živci, část stezky Zelendárky), Mladějovická pahorkatina (stezka Po stopách permoniků ze Zlaté hory, část stezky Na břehu Blanice) a Chvalešovická pahorkatina (část stezky Zelendárky).

Souhrnné zastoupení jednotlivých typů povrchu:

- zpevněný povrch komplexní (asfalt) 29397 m,
- zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 8517 m,
- zpevněný povrch jednoduchý (šotolina nebo kameny na půdě) 6722 m,
- nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 13825 m,
- nezpevněný povrch (kamenné podloží na Šumavě ve svazích vyšších poloh) 0m,
- povalový chodník (dřevěné lávky a chodníky na naučných stezkách na rašeliništích Šumavy) 0 m.

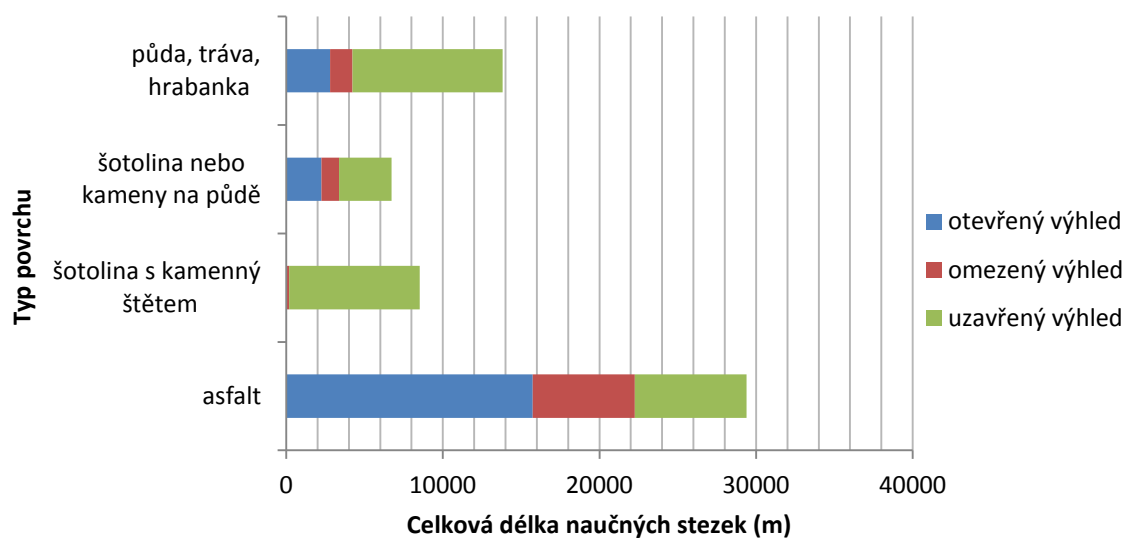
Podle výsledků výzkumu můžeme říci, že nejdelší část tvoří typ povrchu zpevněný povrch komplexní (asfalt) 50%, nezpevněný povrch (půda, tráva, lesní hrabanka) 24% zpevněný povrch komplexní (šotolina s kamenným štětem) 15% a zpevněný povrch jednoduchý (šotolina nebo kameny na půdě) 11%. Nezpevněný povrch (kamenné podloží na Šumavě ve svazích vyšších poloh a povalový chodník (dřevěné lávky a chodníky na naučných stezkách na rašeliništích Šumavy) není obsažen na žádné naučné stezce ve sledované oblasti, obrázek 23.

Souhrnné zastoupení jednotlivých typů výhledu:

- otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 20779 m,
- omezený výhled s viditelným horizontem (viditelnost 180° až 45°) 9264 m,
- uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 28418 m.

Z výsledků plyne, že v jednotlivých typech výhledu je nejvíce zastoupen uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 49%, otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°) 35% a uzavřený výhled (výhled do 150 m a viditelnost max. 45°) 16%, obrázek 23.

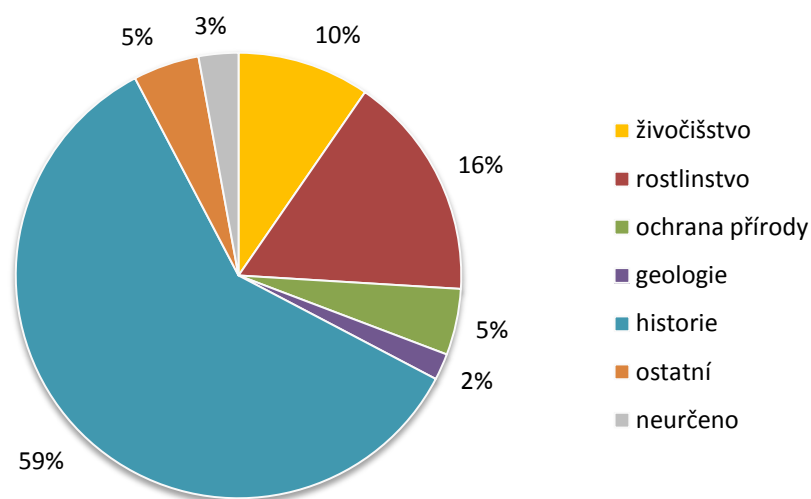
Obrázek 23. Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkový počet informačních tabulí na naučných stezkách ve sledované oblasti je 104. Ve většině případů jsou zaměřeny na historii, společenstva rostlin a živočichů a ochranu přírody, obrázek 24.

Obrázek 24 Poměrové zastoupení obsahu z hlediska tématu informačních tabulí.

Zdroj: Vlastní výzkum

5 VTAH NÁVŠTĚVNÍKŮ K NAUČNÝM STEZKÁM

K vyřešení problému propojení turistických míst ve specifickém regionu se využívá specifických turistických tras. Tímto způsobem lze vyřešit některé prostorově orientované problémy v daném regionu, jako – prostorové rozložení příjmů, zapojení neznámých atraktivit do produktů cestovního ruchu, podpora zvýšení výdajů, prodloužení pobytu návštěvníků v destinaci, k přilákání nových návštěvníků a také k podpoře návštěvníků k opětovné návštěvě. Propojením jednotlivých atraktivit jednou trasou vzniká samostatná atraktivita cestovního ruchu. Tento koncept používají značené tematické trasy kulturně nebo přírodovědně zaměřené určené pro pěší turistiku nebo cykloturistiku. V České republice to je většina naučných stezek. Při tvorbě je důležité dbát na komplexní přístup, jak na vzdělávací aspekt, tak na existující problémy ochrany přírody a krajiny (Navrátil a kol, 2011).

Jedním z možných řešení negativních problémů je podpora takových typů cestovního ruchu, které jsou šetrné k životnímu prostředí a mají ekonomický přínos pro k destinaci a místní společnosti, patří sem například ekoturistika, užitečný cestovní ruch a obecně ekologicky šetrné turistiky.

Mezi nejpoužívanější podpůrné prostředky pro environmentální vzdělávání jsou naučné stezky. Tyto stezky jsou kratší a poskytují návštěvníkovi přírodní nebo kulturní interpretaci oblasti. Naučné stezky mají zvýšit informovanost o hodnotách daného území, tím se stávají důležitou součástí podpory trvale udržitelného rozvoje cestovního ruchu a životního prostředí.

Budování a údržba je velmi nákladná a dlouhodobé zvyšování environmentálního povědomí návštěvníků vyžaduje mnoho peněz. Jedním způsobem získání prostředků pro obnovu životního prostředí narušené návštěvníky je zavedení poplatků za vstup na stezku. Na rozdíl od sousedních zemí, tak se s poplatky za vstup na stezky v České republice moc často nesetkáváme, a proto byl proveden výzkum na posouzení vztahu mezi charakterem naučné stezky a uložení poplatku za vstup na stezku.

Výsledky prokázaly, že výše vstupného rozhodně ovlivňuje ochotu projít stezku - čím vyšší je cena, tím nižší je ochota k účasti na naučné stezce. Jedná se o očekávaný jev u tohoto typu výzkumu. Takže poplatek může být spíše použita jako nástroj snížení

negativního vlivu návštěvníků na přírodní prostředí než nástroj, jak získat peníze na údržbu naučné stezky.

Výzkum ukázal i to, že stezky jsou hodnoceny rozdílně různými účastníky cestovního ruchu. Takže přístup k uvalení poplatku by měl být specifický pro jednotlivé typy naučných tras, protože jejich charakter se zásadně liší jeden od druhého a pak ovlivňuje ochotu platit vstup na tyto trasy. (Navrátil & Pícha, 2013).

V analýze z roku 2010 o Návštěvnických preferencích naučných stezek ve velkoplošných chráněných územích byly určeny dvě hypotézy: Preference naučných stezek jsou mnohorozměrným komplexem. Účastníci cestovního ruchu se ve svých preferencích nabídky naučných stezek liší. K testování hypotéz bylo využito primárního sběru dat a to dotazníkovým šetřením. Během výzkumu bylo určeno sedm parametrů naučných stezek: *„doprava ke stezce (jen pěšky; pěšky nebo na kole; automobilem nebo veřejnou dopravou), informace o lokalitách (tištěný průvodce; informační tabule; elektronicky přes mobil, PDA, iPhone atd.), značení trasy (bez terénního značení; směrová tabule na hlavních křižovatkách; turistické značky), délka trasy (do 5 km; 5-15 km; nad 15 km), způsob trasování (okružní stezka, začátek a konec v jiném bodě), zaměření trasy na (geologii; vodu; rostlinstvo; živočišstvo; historii; techniku; krajinu; všeobecně), možnost absolvování trasy (pěšky; na kole; na koni; na běžkách; na in-linech)“* (Navrátil a kol., 2011). Respondenti měli u každé proměnné určit jednu možnost, kterou preferují. Podle vyhodnocených dat je nejpreferovanější naučná stezka, která má tyto atributy - k naučné stezce se dá dopravit na kole nebo pěšky, možnost absolvování na kole nebo pěšky, značená klasickým turistickým značením naučných stezek, sdělení informací na informačních tabulích, délka 5- 15 km. stezka je okružní a je zaměřena všeobecně. Z výsledků je patrné, že jsou upřednostňovány ty charakteristiky, které jsou nejčastější na naučných stezkách. Avšak při porovnání najdeme množství dalších variant. Mezi způsob sdělování informací je na prvním místě informační tabule (49%), ale významné postavení má i tištěný průvodce (31%). Klasické značení turistickými značkami preferuje (48%), avšak značný podíl má značení jen směrovými tabulemi na hlavních křižovatkách (40%). U dalších ukazatelů bychom našli další varianty.

Na základě těchto dat byla první hypotéza potvrzena, protože bylo určeno více preferenčních variant. Aby mohla být uspokojena poptávka, musí být nabídka naučných stezek diverzifikována.

Pokud se zaměříme na preferenci u kritérií návštěvníků, tak z dat vyplývají tyto vztahy. Muži preferují delší trasy než ženy s technickým zaměřením naučných tras. Muži by raději absolvovali trasu na kolech nebo na in-linech a ženy spíše pěšky nebo na koni. Čím starší návštěvníci tím preferují dopravu ke stezce pěšky a méně preferují dopravu na kole. Nejvýznamnější ukazatel, který zapříčiňuje největší diverzitu v preferencích, je věk. (Navrátil a kol, 2011).

6 NÁVRH PROJEKT

„Návrh projektu je modelem praktické aplikace výzkumu, představeném v předcházejících kapitolách. Projekt má sloužit pouze jako součást závěrečné práce a jako doklad pochopení problematiky stanoveného tématu. Vzhledem k tomu, že práce jsou zveřejňovány, je nutné zdůraznit, že návrh projektu je vypracován tak, aby byl reálně proveditelný, nikoliv však s jakýmkoliv úmyslem jej jakkoliv realizovat a nezavazuje nikoho – autorku, vedoucího práce, ani jakoukoliv složku dále v této kapitole zmíněnou – k jakékoliv zodpovědnosti související s tímto návrhem.“ (Navrátil, 2011d).

6.1 Úvodní informace

Písecko, je část jižních Čech, které se nachází na severozápadu v mírně zvlněné krajině Povltaví a dolního Pootaví s hlubokými údolími řek. Písecko je často nazýváno Bránou do jižních Čech. Pro svůj vzhled je to turisticky zajímavá oblast s množstvím malých sídel, lesíků a vodních ploch. (Trasovník), (Chromý, 2003, s. 22)

6.2 Cíl projektu

Cílem projektu je zvýšení atraktivity a návštěvnosti naučné stezky Hůrky. Záměrem optimalizace naučné stezky je přilákat nové návštěvníky a tím podpořit rozvoj cestovního ruchu v dané lokalitě.

Konkrétním záměrem projektu je výstavba dvou krytých přístřešků s lavicemi stolem a odpadkovým košem. Kryté přístřešky by sloužili návštěvníkům k odpočinku a příjemnému posezení.

6.3 Zadavatel projektu a zdroje financování

6.3.1 Zadavatel projektu

Zadavatel projektu může být Vyšší odborná škola v Písku, která je i správcem dané stezky, popřípadě město, které má v této záležitosti věcnou příslušnost. Při zadávání projektu by mělo dojít k vzájemné shodě, co se týče financování a realizace projektu, mezi městem a Vyšší odbornou školou, protože zřizovatelem školy je Jihočeský kraj.

6.3.2 Zdroje financování

Financování projektu je možné z několika zdrojů: rozpočet města, soukromá investice nebo z různých grantů či fondů.

Jako nejvýhodnější financování se nabízí ze strukturálních fondů Evropské unie, konkrétně z Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad. Regionální operační program je rozdělen do čtyř prioritních os – Dostupnost center, Stabilizace a rozvoj měst a obcí, Rozvoj cestovního ruchu, Technická pomoc. Tento projekt by spadl do prioritní osy Rozvoj cestovního ruchu, ze kterého se také financují výstavby a rekonstrukce turistických cest.

Ve zbylých dvou případech je méně pravděpodobné jejich úspěšnost financování. Soukromé subjekty zřídka investují do nevýdělečných projektů a většina měst nemá dostatečné finanční prostředky na jednorázové investice. (ROP NUTS II Jihozápad, 2007)

6.3.3 Lokalizace projektu

Stát (NUTS 0): CZ – Česká republika,

Území (NUTS 1): CZ0 – Česká republika,

Oblast (NUTS 2): CZ03 – Jihozápad,

Kraj (NUTS 3): CZ031 – Jihočeský,

Okres (NUTS 4): CZ0314 – Písek,

Obec (NUTS 5): CZ0314549240 – Písek,

Katastrální území 751235 – Smrkovice.

6.4 Management projektu

Zajištění provozní části projektu by mohlo zřizovat město. Součástí kompetence by bylo zajištění a správa finančních prostředků. Samotnou realizaci projektu by mohla zajistit Vyšší odborná škola v Písku.

6.4.1 Členové projektového týmu

Projektový manažer

Projektový manažer sestavuje jednotlivé členy týmu pro daný projekt. Mezi další náplň práce projektového manažera patří rozpracování daného projektu na dílčí úkoly, kontrola a dohlížení na jejich plnění, spolupracuje ve stanovené finanční náročnosti projektu, provádí časové odhady a sestavuje pravidelné zprávy o stavu prováděných činností projektu. (Jobs.cz, 1996-2013)

6.4.2 Výběr dodavatelů

Výběrové řízení dodavatele proběhne v souladu se zákonem č.137/2006 Sb. O veřejných zakázkách. Nejdůležitějším kritériem pro hodnocení nabídek bude stanovení ceny.

6.5 Technická část projektu

První turistické posezení by mělo být umístěno na začátku naučné stezky Hůrky, jelikož je stezka okružní, tak je zde možnost využít posezení i po dokončení trasy. Druhé posezení by mohlo být umístěno v druhé třetině naučné stezky. Místo bylo vybráno poblíž desáté informační tabule, protože nabízí výhled do krajiny. Protože většina naučné stezky vede lesem s uzavřeným výhledem, návštěvník jistě uvítá pohled do krajiny. Turistické posezení bude pevně spojeno se zemí pomocí zabetonovaných ocelových patek pro lepší stabilitu a bezpečnost. Samotné posezení budou tvořit dvě protilehlé lavice se stolem, které budou zastřešeny jednoduchou střechou. Stavba bude zhotovena z kulatin (nosná konstrukce), z pevných fošen (lavice a stůl), lehčích prken na střechu a střešní krytiny. Jako vzor může sloužit turistické posezení na naučné stezce Po stopách permoníků ze Zlaté hory, obrázek 25.

Obrázek 25

Turistické posezení na naučné stezce Po stopách permoníků ze Zlaté hory

Součástí turistického posezení bude i odpadkový koš a stojan na kola. Stojan bude vytvořen ze silné kulatiny s hlubokými příčnými řezy, do kterých bude možné vsadit jízdní kola.

6.6 Finanční část projektu

Celkové náklady spojené s projektem zahrnují vytvoření projektové dokumentace, materiál na vytvoření turistických posezení a jeho následná instalace. Při vytváření cen se vycházelo z orientačních cen. Jednotlivé položky jsou uvedeny v korunách.

Tabulka 1. Rozpočet projektu

Položka	Počet jednotek	Cena za jednotku	Cena celkem (bez DPH)	Cena celkem (s DPH)
Předinvestiční etapa				
Projektová dokumentace	1	10 000	10 000	12 100
Investiční etapa				
Turistické posezení	2	22 000	44 000	53 240
Odpadková koš	2	2 500	5 000	6 050
Stojan na jízdní kola	2	2 000	4 000	4 840
Instalace turist. posezení	2	1 700	3 400	4 114
Instalace stojanu na kola	2	350	700	847
Celkové náklady			67 100	81 191

Zdroj: Vlastní výzkum

6.7 Harmonogram projektu

Harmonogram projektu dělí jednotlivé etapy do časových úseků, ve kterých by měla proběhnout jejich realizace. Časové rozčlenění je na měsíční intervaly (Tabulka 2)

Tabulka 2 Časový harmonogram

Položka	1. rok				2. rok					
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Předinvestiční etapa										
Projektová dokumentace										
Žádost o dotaci										
Výběrové řízení										
Investiční etapa										
Výroba posezení										
Nákup odpadkových košů										
Instalace turist. posezení										
Instalace stojanu na kola										

Zdroj: Vlastní výzkum

7 ZÁVĚR

Vymezená oblast Písecko je součástí jižních Čech, které patří mezi nejnavštěvovanější destinace České republiky, a má potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a aktivity s ním spojené. Nezbytnou součástí udržitelného cestovního ruchu je zajištění dobrého stavu naučných stezek, které nenásilnou formou seznamují návštěvníka cestovního ruchu s přírodními a kulturními zajímavostmi daného místa.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení současného stavu naučných stezek ve vybrané oblasti Písecko. Dále dokumentace jednotlivých naučných stezek ve vybrané oblasti a zhodnocení vztahu návštěvníka k naučným stezkám. Součástí práce bylo vypracování návrhu optimalizace využití naučných stezek ve vybrané oblasti Písecko.

Po studiu sekundárních zdrojů byly vymezeny jednotlivé naučné stezky v dané oblasti. Poté proběhl terénní výzkum vybraných stezek za účelem zhodnocení jejich hlavních charakteristik, jako typ povrchu, typ výhledu, krajinné využití a geomorfologické členění. Jednotlivé informační tabule byly zmapovány a zjištěny jejich základní atributy a tematické zaměření.

V projektu optimalizace byl vytvořen návrh na vybudování dvou turistických posezení na naučné stezce Hůrky. Cílem projektu optimalizace je zvýšit atraktivitu naučné stezky pro návštěvníky a tím i atraktivitu dané oblasti.

8 SUMMARY

South Bohemia is one of the most visited destinations in the Czech Republic, and has the potential for tourism development. The aim of this study was to assess the current state of nature trails in the selected area Písecko. Another aim was documentation of nature trails in the selected area and the relation to instructional visitor walks. Part of this work was the drafting of optimizing the use of nature trails in the selected area Písecko.

First conducted field research on selected trails in order to evaluate their main characteristics, such as surface type, type outlook, landscape use and geomorphological structure. Individual information panels have been mapped and identified their key attributes and thematic focus.

The total length of seven nature trails is 58, 461 m. Three nature trails are for walking and four are suitable for cycling tourism. Most information panels focus on the history, flora and fauna.

From the research was evaluated most preferred nature trail has these attributes - the nature trail can be transported by bicycle or walking, the possibility of passing on a bike or walking, classic tourist signs marked nature trails, disclosure on information panels, length 5-15 km. The trail is circular and is focused in general.

When comparing the data we find a number of other options. To satisfy the demand, the need for a big differentiation supply nature trails.

The optimization project was created by a proposal to build two tourist sitting on a nature trail Hůrky. The project objective optimization is to increase the attractiveness of nature trails for visitors and to increase the attractiveness of the area.

Keywords:

- Tourism
- Nature/Interpretive trail
- Geography
- Písecko

9 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

BYZNYS.IHNED.CZ. [online]. [cit. 2013-04-15]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-57819950-vic-nez-polovina-cechu-travi-dovolenou-v-tuzemsku-do-zahranici-zamiri-kazdy-treti>

ČERTÍK, Miroslav, Pavel ATTIL, Jiří SYSEL a kol. *Cestovní ruch: vývoj, organizace a řízení*. Vyd. 1. Praha: OFF, 2001, 352 s. ISBN 80-238-6275-8.

ČEŘOVSKÝ, Jan a Aleš ZÁVESKÝ. *Stezky k přírodě: vývoj, organizace a řízení*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989, 239 s., 15 s. obr. příl. ISBN 80-042-2378-8.

DANĚK, Antonín a Jiří GLET. *Jižní Čechy*. 1. vyd. Ostrava: Mirago, 2002, 149 s. Dovolena autem, pěšky, na kole. ISBN 80-866-1700-9.

GOELDNER, Charles R a J RITCHIE. *Tourism: principles, practices, philosophies*. Eleventh ed. Hoboken, N.J.: John Wiley, c2009, xix, 624 p. ISBN 04-700-8459-6.

HLADKÁ, Jitka a Milan HOLEČEK. *Technika cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka průvodce cestovního ruchu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1997, 161 s. ISBN 80-716-9476-2.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: [aplikovaný marketing služeb]*. 1. vyd. Praha: Grada, c2003, 486 s. ISBN 80-247-0202-9.

HRALA, Václav a Milan HOLEČEK. *Geografie cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka průvodce cestovního ruchu*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1996, 128 s. ISBN 80-707-9173-X.

CHROMÝ, Pavel. *Jihočeský kraj*. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2003, 158 p. ISBN 80-701-1734-6.

INDROVÁ, Jarmila, Vlasta MALÁ, Lena MLEJNKOVÁ a kol. *Cestovní ruch I*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2004, 113 s., [1] s. obr. příl. ISBN 80-245-0799-4.

JOBS.CZ [online].(2013) [cit. 2013-03-21]. Dostupné z: <http://www.jobs.cz/poradna/profese/p/projektovy-manazer/>

KARAS, P. *Česká republika: atlas výletních cílů : 1:200 000*. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2004, 158 s. ISBN 80-701-1801-6.

KOCOUREK, Jaroslav. *Český atlas*. 1. vyd. Praha: Freytag, 2004, 390 s. ISBN 80-731-6159-1.

LOKALIZACE NUTS. [online]. 2013 [cit. 2013-03-21]. Dostupné z: https://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?PRARESKOD=998&MENUID=0&AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:751235

MALÁ, Vlasta, Jarmila INDROVÁ, Lena MLEJNKOVÁ A KOL. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002, 97 s. ISBN 80-245-0439-1.

MARIOT, Peter a Milan HOLEČEK. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka průvodce cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, c1999, 99 s. ISBN 80-860-3439-9.

NAUČNÉ STEZKY. [online]. [cit. 2013-03-11]. Dostupné z: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxzdHVkdWppfGd4OjEyY2M3MmJkZjY2NGRmNzQ>

NAUČNÉ STEZKY [a]. [online]. [cit. 2013-03-12]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/studuji/bp/nsvcr>

NAUČNÉ STEZKY. [b]. [online]. [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/studuji/giskurz/janitor>

NAUČNÉ STEZKY. [c]. [online]. [cit. 2013-03-20]. Dostupné z: <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxzdHVkdWppfGd4OjQwMjUzNTgzOGQ3N2MzOTc>

NAVRÁTIL Josef. (2011): *Text prohlášení na začátek kapitoly projektu* (8.4.2011) [online].c2011 [cit. 2011-04-10]. Dostupné z WWW:<<http://moodle09.ef.jcu.cz/course/view.php?id=176>>.

NAVRÁTIL, Josef., KNOTEK, J., Roman ŠVEC, Kamil PÍCHA, a kol, 2011: Návštěvnícké preference naučných stezek ve velkoplošně chráněných územích. *Czech Hospitality and Tourism Papers*, 8, 14: 3–16. ISSN 1801-1535.

NAVRÁTIL, Josef., Kamil PÍCHA (2013). Factors influencing the imposition of a charge on the entrance to the interpretive trails in the large protected areas. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendeleianae Brunensis*, 61(3)

NĚMEC, Vladimír. *Projektový management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 182 s. ISBN 80-247-0392-0.

PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 80-239-0152-4.

RITCHIE, J a Geoffrey I CROUCH. *The competitive destination: a sustainable tourism perspective*. Oxon, UK: CABI Pub., 2003, xvii, 272 p. ISBN 08-519-9664-7.

ROP NUTS II Jihozápad. [online]. 2007 [cit. 2013-03-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Jihozapad>

STEZKY.INFO. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.stezky.info/obecne-o-stezkach/co-je-naucna-stezka.htm>

SVOZILOVÁ, Alena. *Projektový management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 353 s. ISBN 80-247-1501-5.

TRASOVNÍK. [online]. [cit. 2013-03-21]. Dostupné z: http://www.trasovnik.cz/k_jihoc/pisek/pisek.asp

VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006, 157 s. ISBN 80-239-7256-1.

10 SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 2. Časový harmonogram</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka 1. Rozpočet projektu</i>	<i>46</i>

11 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1.</i>	Funkčně-chronologické složení předpokladů cestovního ruchu.....	8
<i>Obrázek 2.</i>	Znázornění trasy naučné stezky Řežabinec s vyznačenými tabulemi.....	17
<i>Obrázek 3.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	18
<i>Obrázek 4.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	19
<i>Obrázek 5.</i>	Znázornění trasy naučné stezky Po stopách permoníků ze Zlaté hory.,	20
<i>Obrázek 6.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	21
<i>Obrázek 7.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	21
<i>Obrázek 8.</i>	Znázornění trasy naučné stezky Na břehu Blanice.....	22
<i>Obrázek 9.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	23
<i>Obrázek 10</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	24
<i>Obrázek 11</i>	Znázornění trasy naučné stezky Zelendárky s vyznačenými tabulemi...	25
<i>Obrázek 12.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	27
<i>Obrázek 13.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	27
<i>Obrázek 14.</i>	Znázornění trasy naučné stezky Hůrky s vyznačenými tabulemi.....	28
<i>Obrázek 15.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	29
<i>Obrázek 16.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	30
<i>Obrázek 17</i>	Znázornění trasy naučné stezky Cesta drahokamů.....	31
<i>Obrázek 18.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	32
<i>Obrázek 19.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	33
<i>Obrázek 20.</i>	Znázornění trasy naučné stezky Od Ptáčkovny k Živci.....	34
<i>Obrázek 21.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	35
<i>Obrázek 22.</i>	Krajinný pokryv naučné stezky (podle jednotek Corine 2000).....	36
<i>Obrázek 23.</i>	Poměrový znázornění vztahu výhledu k typu povrchu stezky.....	38
<i>Obrázek 24</i>	Poměrové zastoupení obsahu z hlediska tématu informačních tabulí....	38

Obrázek 25 Turistické posezení na naučné stezce Po stopách permoníků

ze Zlaté hory.....45